

+

Dr Ali KILIC
SÎLEMANE YIVRAHÎME MÎRZALÎ E SÎLEMANÎ
ŞÎ HAQÎA HU SER

BARA SIMA KOSAVIE ADIR VO
ŞOARÉ

Paris 13 04-2010

Ax! bira Tij esto gile kou, merdêna ma wa. Ax! bira Rézé rezu, çinéviaé çina're roştîa bîmbareki, roé ma'ra pia dardé bia? Ax! bira merdena tu, ma fina bervis, evé dezé dina kelajir bémé, sévéta dézûne mîleté tu, derdû cirani, jarr û darru dékernéné.çikémé seveta dézé merdéné; çikénia ma nê hesnina, kéméré gîle koû, arrû, vengé ma peiser né rusnéne, Ax! bira ma qeî tu ma né hesnéna?

Ax! bîra Tij esto gîle kou, tika, bertegé raûn o, raé khe çira vejino roé mordemi, verva na merga roştia Bîmbareki de , uska'ra urzeno'ra, kuno'ra raû ho de sono,kuno, welatune dotuné dotu.

Ax! bîra Tij esto gîle kou, roé ma dardé bio, ma bé kess mendime bîne eskhetu'de, ma'ra dürr mendé roştia Bîmbareki. Roş ve hu ama wendo sarré ma ser'ro. Mineta ma verva Tiji,Asmeni. Asmé, péséwé de bervisé mîleté ma wa. Ma tu kémé saé sanîka moru'de, bervisé asméno hewrin de, bara tu kosavié adîr vo, zéré ma de manéno adîr û pîlîng;fino'ra ži jî çikdaisé volkanû.

Ax! bîra jenosido vîren de Dakîla tu, Pîé tu, Khalkûné tu, mîleté tu bîndestié, jenosid, qırkerdéné, darkerdené dié, tu ama dîna, Jenosido péen de, tu , Béséré, Yemos, Dakîlé sîma têdiné. Çîna're mendîmé bê kess, bê welat, ma kerdime pépûgé gîle kou? Ma bîme qânqôla serré dêerîa? Çîna're pûkh ma ceno hu ver, kas keno beo keno rûtrûpal erzéno vér're pêlûne dina? Çîna're ?

AX! BIRA BARA TU ÇHEME WELATİ VO

Ya Çhemé welati! Ya bîmbarek! Kammy famm kerdene khe dîsmen yeno vîrenia to de dèssu vîrazneno, dewletia koledara tîrku tu bîne ûune to de verdena? Çond hozori serra tu esta, haskerdena rindekia tu, historia ma neqesna. Serre koou berzû'de, bîne hardi eskhetuné to'de zu jargenia tu ma're menda ma're. Dîsmeno qolonialist gavaré ua tu bîrno ra nîka, gûrenia to'ra terseno, wuazeno tûn vind kero, mîlete ma weda ro.Tu dina hu mîsnene 'ra ma, eve misnaisé to'ra deste ma bene ressé puloşine 'ra to'ra, ua tu roé ma cena ho de bena. Ma endi bê kess mendime, mînete to'ra wa.

Déh urzé Suu!! Çheme welaté mî suu!Ma hu vi'ra mé ke! Laç de gonja ma wa surré vurna vî khéwuié tû i o bîmbarekh. Ma ve xatîré Hewsé Kou sané, xatîré Goluné Jargenu sané. Mîlete ma tenge de mé verdé. Tari ma'ra dürr fié. Roştia tu, bereqaisé tu ma're beso.

Ma moté eskhetune to bémé. Jî golé Xızırî jû çeme Golé çetû, jî hinié Khalsarik i, ji Khalo Sîpé bowéré Vartinigé de. Kelajir bémé. Çônd serri o, ma teverdé mendimé. Nî na géma bîrri, nî no kemer, nî na vora koi, yî welaté ma nié. Ma tîm niştîme rô, Tîja gîlé kou verdé , ma mînetâ hu kerda. Zônémé, verva na roştia Bîmbarekî de, bîné no asmené pakî de çel û çûké ma qîkerdi. Ma zoff tengé dié. Merdéné ma're bié pérodais, ya roştia asmenî zû tu vinéna bê keşşia ma. Ma wu taw pers kerdi vi,estena na dina de, estena mordem çik a? Dina çik a? Dina koth'ra vejia? Rézé mordemi ççik o? Çîna're amei me rié na dina? Çîna're mîreme? Waxto ameime dina merdene çina're raştia dina kena çewt?

Doskerdoğ, André Sentenac eskhetu sero guréo. 425 Sima ostoru, gau, malune peské morda. Vano 35000 serré na'ra avé, mordemu kémérune eskhetu'ra n'y tasté, vîrasté". Ez hen zonen khe 35000 serra'ra tipia mîlete dina ho ho'ra vengé Mîrzalié Hemédé Silemani¹ dane pers kerdene. Yene céréne ver, Eskhetuné bîne Hardi'de raştia pérodaisé Dersîm dané pers kerdéné.

Mîrzali é Hemédé Silemani

Vano "...Aşır biyê milişi kote 'ra ver
Kês mare wela-qutare nêvano
Haq adirê aşiru weda ro
Cıra dariyo wê bexte u çüamerdiye

¹ Hawa Derê Laçi 1938 © By Mirzê Silê Hemi , ©www.mamekiye.de© İsmail Kılıç

*Nu kâfir amo xezevi, narae kokê ma ano
Zagonê neyi, way zagone dê girano!
Aşiri amê diarê Derê Laçi de gosdanê
Ordi kerdo dormê Derê Laçi
Tayre u topi ontê Derê Laçi ser de, tede muz u dumano
Laçi de damê pêro Asmeni ra roz vineto!
Wuşênê Lazê Civrail Ağay vano
Pêrode ma pêrodime, nu dewrê Yimama no
Aşirenê bêbextiye meke rê
Tesela ho ke mara guretê*

**Goçê sima jê goçê Hermeniano..."Laçi de damê pêro, Asmen ra roz vineto"
"Aşirenê bêbextiye meke rê! Tesela ho ke mara guretê! Goçê sima jê goçê
Hermeniano"**

**AX BIRA JENOSÏDE DERSÏMY JENOSÏDE DEMENU NO BARA DEMENU,
BARA DERE LAÇI KOSAVÏE ADIR VO**

Endî ez bésé nê kon, moté bover vi, qaité pûlé vîroze dewreş vi, verva Azgu moté hini vî, moté çirtané vi çôndy serré hégaé ma nê ramîte; Boné ma rijîé. Pagé ma kerdé xîravé. Bôné ma rizné, wêsné dewleta tirkû, napalm esto jarr û darrûne ma ser, çondy serri o lozunune ma'ra dû nê vejino. çondy serri o vass nino, gîlé Pûlé Arîkhé'ra, Bîrré ma wêsnó, qêdeno, gîle pûl û kou'ra?. Derd û cîranûné ma bar kerdo şîé. Endî, domono çiné, domoni ni mendé, kess bijeku nê sono. Endî, mal û gai nê qîréné, Merga Silémanû mié galaçi de nê çérené. Endî, ma vîra şio name viliku, xurénia hewru ma vira şia, Pio Khorr nê fétélino, mézélûné ma'ra pépûg nê wuaneno.

Mîzali Lawuka Déré Laçi vano

Halo! halo! Halê ma çı yaman o!
Halo! halo !Halê ma yaman o!
Ordi onto ma ser dormê ma çapan o

Şêrê Diarê Laçi! de tê de şin u şivan o
Tê de danê pêro gaê minê Şiai mız u dumano
Haq adirê Aşırû we daro kêss mare ala-qutare nê vano
Bextê Aşiru bı rıjio! kêss ma're ala-qutare nê vano
Yivıs Ağaê mı vano, pêrode! damê pêro
Merdene karê cüarmerduno

Ax ordiê çêvêsai zafo
Qırr-keme, qırr-nê keme ondêr nê-qedino
Ala bêrê Qemerê Heseni verê miğera de gıno waro
Şêro mino beran o
Hemedê Cıvraili Khêji dano pêro
So ‘ve su beşliü ‘ve hermey sero ano
Hesenê Khalê Gonci persenê,
Gaê mino şia dormê ordi de çiv dano
Aliyo Qız, Lazê Hemê Mirzê Sılı
Haq zono vergê Qataran o
Yivis Ağaê mı ho sano,diarê Pulê Pil Xatune
Hen dano pêro, hen Qeîdû vano
Ax ondêra Gêma Anabare, bê bext pusıla ra niadano
Gosdê! vengê Yivis Ağay yeno
Şêrê mı cüavê helayu çitur dano
Yivis vano, “Tu hirê Ordî ontê ma ser dê
Nê vana, axre dîn u islamo”
Haq ke destu dano pêro nafa Ordîyê to’ra
Tek neferi ra-nê verdano

**Laçi de damê pêro
Asmeni ra roz vineto
Aşiru ra vazê ! Nika teseliya ho ke
Ma Demenu ra guretê
Mestê bêro goçê sima Jê goçê Hermeniani o**

YEMOSA MA

Laçi verdê Yivîs Ağaê mî çeto
Laçi verdê Cailê mî çeto
Şêrê! Diarê Laçi de Asmen'ra roz vîneto

Kam ke ma'ra Derê Laçi de bî miro
Roza des-u-dî Yimamuna
Axrete de caê ho Cenneto
Bextê cüamerdu de qôlaé mé vazê!
Ma do-pêro hêfê hui o hot bedeli gureto
Qirr keme qirr nê keme
Nê qedino ordiê dewleto

Ax Laçi verde Yivîs Ağaê mî şüia şirene
Yivîs Ağaê mî dest u boji semernê we
Koto wertê ordi-u-tawûre
Lerze meke, Yivîs Ağaê mî
Ravêr meso, rew me-mîre
Ordiyê hukmati zafo
Dina ma sero kerda sojia sure
Mûaê vana,” Haqî ra bena mînetî mîna dertliye

Kîstena Yivîs Ağaê mî Nafa bena zure”
Ordi zor kerdo
Ax Yivîs Ağaê mî, ho bî çarne peê meterisê a kêmere!
Ewro hücûm keno ordi çirtonê hetê Pêteré
Bêre mîno na bêtere!

Saadê Tertelê 38i SENGAL XANIME ²

SAADA JENOSIDE DEMENU TORNA MILE WUŞENI

Qersuna polate ginê Yivis Ağaê mî
Ordi koto Dere
”Kamo ma u piye torê bi aro ax !biko a xevere
Kamo ma u pie torê bi aro ax Yivis Ağaê mî
Ax! leme a xevere
Qırr-kerdena ma Demenu
Ajiya Aşıru 've pê ma
kerda risvet u pere
Ajiya Aşıru 've ma Demenu
Qırrkerdena ma Demenu
kerdo risvet u pere

² Geschrieben von İsmail Kılıç am 25. Februar 2007 04:51:54: **Saadê Tertelê 38i** Sengal Xanime Çhime: www.mamekiye.de İsmail Kılıç **Arekerdoğ**: İBRAHİM KILIÇ (Tornê İvraimê Sılê Hemi, Mamekiye, 1976)

JENOSIDE DERSIMY JENOSIDE DEMENU NO³

JENOSIDE DEMENU VE MERDENA BIRAE MI SILEMANI

SAADE JENOSIDE DERSIMY

Lazê İvraimê Silê Hemi **Süleyman Kılıç** Tertelê sero qeseykeno

Silemane İvraimê Silêmane Hemedi Tertelê 38i Sero Qeseykeno⁴

Tu rast vatené « Ap Phitali ame itha, ey qesey kerd, vake, işte Marçığ de filan ca, Khêmera Bele, Khêmera Çile esta, vake, Demenu uza qırkerdi, Saharde qırkerdi!

Khêmerê Çile, ververê Marçığı de ro, Khêmerê Çile vane. Marçığ, Sahar, Marçığ dewa yane piya re.

Waxto ke millet Marçığ de qırkerd, tı çond saride viya? Yeno era tu vir?

Marçığ de bu 37 Hareketinden sonra 38 de Kırdılar. 37 de Devlet geldi bize baskı yaptı, biz köyleri boşaltıp dağa çıkdık. O zaman her kes bir aileden iki kişi gönderdi teslim oldu. Dedi, biz ölürsek, hiç olmazsa böyle birer kişimiz kalsın sülalemizde. Fakat 250 kişiyi de gene, şeylen, hep ağır..., etrafını...şiritlen bağladılar, Ağır Makineylan üzerine gaz döküp yaktılar.

Wertê ninu de kam bi, yeno rat u vir. Namey, kam kamo?

Wertê dinü de yê mara, Apê mı Momıd vi, Amıka mı vi, Momıd zewejia vi. Hire teney mara tede vi. Ondan sonra, Lazê Xalê mı Mistefa wertede vi, o

³ Geschrieben von İsmail Kılıç am 07. Januar 2007 04:37:10: Als Antwort auf: [DEMENAN AŞİRETİ - \(Hawa Demenu - Hawa DERÊ LAÇI\)](#) geschrieben von İsmail Kılıç am 07. Januar 2007 03:39:17: VIDEO-DOKUMENTASYON Saadê TERTELÊ 38i

⁴ **Qeseikerdog:** Silemanê İvraimê Silêmane Hemedi (Süleyman Kılıç)
Qaydkerdog: İsmailê Silemanê İvraimê Silêmane Hemedi (İsmail Kılıç)
Taw u ça: 01.04. 2005, Alamanya, Çê Torna İvraimê Silêmane Hemedi de
Copyright ©www.mamekiye.de© İsmail Kılıç

dırvetın vi, ey vozday vi, ho no ro werte Çhemi ro, ho no ro wertê Uwe ro. Nay ve pa, bi ve dırvetın, o xeleşiya. Iye bini pêro qırkerdi. Qaz verdera ser vêsna.

Mesela Çê kami? Çê Hesê Alê Heşî ra kami qırkerdi?

Çê Ale Heşî werte de vi, Aile dine pêro tede vi. Çê Hesê Alê Quri. Tavi o zaman ez çhor-phonc saride vine, ez kora vine, ez hora ses sari de eve lingu fetelüine. Lona Laşî de ez tede vi ne. Dorme Lona Laşî ke guret, hire roji, yane hire roji, hire sew. Pesewe ma cıra vejıayme remay me. Iye bini ki lone de guret, ae ke lone de guret pêro qırkerdi. Yane hire sey çor sey mordemi uza qırkerdi.

Marçığ de bia era ho viri, zovina kam-kami vi uza, yeno ra tu vir?

Marçığ de era mı vir nino, hama 250 Mordemi vi uza.

Yê Momıd Cıniya ho, vake, dıgan viya.

Momıd cıniya ho dıgan viye. Amıka mı daha bêkare viye.

Ciniye ke dıgan vi, yi çıturi kistenê uza?

Pêro qırkerdi...

U waxt tu phonc saride viya, vajime Moa tu tore qeseykerdo, Piyê tu, Apê tu tore qeseykerdo, Ciniye ke dıgan vi, yi çıturi kistenê uza?

Xevera mı çına, ez sevaji...

Zovina millet koti qırkerd?

Derê Laşî de qırkerd, Marçığ de qırkerd, Mazgerd de qırkerd.

Mazgerd de kam qırkerd?

Mazgerd de Çê Sülü Ağay, Çê Hesên Ağay berd qırkerd. Efendim hetê Vanku de berd qırkerd. Koti ra Qelfe kotene ra ver berdenê qırkerdene. Yane kam ke kotene ra ver, teslim biyenê, berdenê qırkerdenê, hiç şey yoktu.

Xozmerağê de kam qırkerd?

Xozmerağê biye thole, ma hora Kora vi me. Xozmerağê kerde thole. Dew pêro kerdi vi thol. Dew pêro vêsna. Dew pêro vêsna, rızna, ma koura vi me. Kou ra fetelinê. Xozmerağê, Bor, Hêgao Pil, Arekiye, ni Dew pêro rew ra kerdi thol, ma koura vi mê. Dağlarda geziyorduk

Çê sîma ra kam kıst, tek tek namey, yeno ra tu vir?

Çê mara apê mı Momıd, Piyê mı, Amıka mı, zu ez xeleşino, zu ki apê mı Mirzali xeleşiya çê mara, pêro qırkerd. Zu ki nıajniya mı Sengale xeleşıye.

Kam surgun kerd?

Kam ke kotene ra dest qırkerdenê. Eke surgın ke biyene, oncia thoae nêbiyenê,

kıstenê. Na pee coy surgın kerd. Vere coy kam ke teslim biyene kıstenê. Kam ke teslim biyene kıstenê qeytan surgın nêkerdenê.

Çıtır kıstene?

Berdenê Qereqol de kıstenê.

Eve Makina yaki eve Qaz vêsnenê, çıtur kıstenê?

Eve Süngü, eve ewk...eve çı çeşit berdene kıstenê. Qeytan surgın nêkerdenê. Kam ke şiyenê teslim biyene kıstenê, kam ke şiyenê teslim biyene kıstenê.

Esmer vajime ke, ison ke sêro, koti ke na Milet qırkerdo, vêsno, yane ison şikino Cendegê ninu bölü keno, kamji ca derê, yane?

(İta Torna İvraimê Sile Hemi kuna werte perskena, vana: “Bao tu vake, Qurç esto ya, Qurç..”)

250 Mordemo ke qırkerdo, wertê hêgae dero nıka. Yine uza hêgay ramitê kerdo top jê Qurç, Qurç nia do arê, butu uzarê. Yani 250 kişının Kemikleri hepsi orda yol üzerinde Marçığ de.

Heyet ke bêro serva na Tertelê 38i, uza ison şikino na cao ninu zoneno, koti qırkerdê. Muhaqak cendegê ho estê uza?

Dewu de kam ke kotene ra dest, qırkerdenê, kata berê. Eke dı kotene ra dest, cor kotena ra dest qırkerdenê pêro.

(İta Torna İvraimê Sile Hemi kuna werte perskena, vana: “Apê tu ki, Amıka tu ki uza estê...?”)

Apê mı uza vi, Amıka mı tede vi, zewejia vi, ondan sonra, çor tenê ma temsil bi uza. Yi pêro qırkerdi. Ni ke qırkerdi, milet ki vake uwo ke ma heni qırkene, ma ki nêsomê tesmil nêbeme, uyo ke sono tesmil beno, benê qırkenê. A nine ki...37 de hareket başladı, 42 den sonra, ma amime tesmil bime. 42 de ae ke mend ameyme tesmil bime.

Tu qesey bike, hore qesey bike...

Cınıya Soê Murtê Heşi vatenê, şiyê tesmil biye. Cınıya Soê Murtê Heşi, ondan sonra day ve ra Cendermu. Cendermu berde, hem...yane af edersin, ırzına geçmişler, birde kayadan attılar aşağı. 150 metrelik yükseklikte bir kaya var, Sinan, Khêmerê Şênu vane, Sinan Dağı üzerinde. Hem ırzına geçdiler ve hemde kadını kayadan aşağı attılar. Cini kotene ra dest o şekil işkence kerdênê.

Demenu ra kam virende şî tesmil bi, darde kerd?

Demenu ra Chivê Khêji şî, Fındıq Ağa şî, Qamer Ağa şî, Arekiye ra Çê Cıvrail Ağay ra nêzon kam şî, efendim...

Çê Xalê Tora kam şî, hetê Khalıki ra?

Çê Mirzê Sili ra...

Aliyê Mirzê Sili, biraê Hemê Mirzê Sili?

Xalê mı vi, Aliyê Mirzê Sili, biraê Hemê Mirzê Sili vi.

Namê ho? Name ho Ali vi

Aliyê Mirzê Sili? Ja.

Biraê Hemê Mirzê Sili

Biraê Hemê Mirzê Sili. Ni guret berd darde kerdi. İdam kerdi. Chivê Khêji rusno Ceza Evi. Yi ki darde kerdi. İdam kerdi yani. Ni ke idam kerd, ondan sonra.

Artık, şimdi, amey nafa Dew baskın kerd. Dew vêsna. Ma ki remay me gınyame ro Kou. Dewê ma pêro vêsna.

Xozmerağe vêsne,

Hêgao Pil vêsna,

Marçığ vêsna,

Gaxmud Vêsna,

Arekiye

Bor Gıniye

Ma ki Kora feteliyenê. Biz de dağda geziyorduk. Yane Askerlen de dögüşüyorduk, tavi sırası gelince.

Sıma ke şî Ko, tu çond saride viya?

Ya ez o zaman phonc-ses saride vine.

Peki tevera bo çino, sıma zımuston çitur kotene ra, amnon çitur feteliyenê?

Mesela Mıxaru de vınetenê, waxto ke mixare çine vi, Esker ke dormê made vi, bınê Daru de vınetenê. Vore vorenê, niade, vore vore, ez di waê mı bi, zu ki moa mı biye. Moa mı koçê sıkıt kerd vore sera, sale biye, sale sanene ho miye, a Sale dê mara, ma bınê vore de kotime ra, uştime ra ke 50 santim vore ma sero vora, o şekilde kotene ra. Esker ke dormê ma guret, doman ke bervene, vatenê, Esker mero ma qırmeke ro, doman xenekıtenê. Vengê ho Esker nêşêro, Esker hurendia ma dosnêkero. Uwe çineviye, mıja ho fose de kerdênê, diyenê domanu. Domani uwe wastenê, domani bervenê. Mıji fose de kerdene diyenê domanu.

Kami terse Esker veri domanê ho xeneqıt, yeno era tu vir?

Domani yeno ra mı vir. Dı tenu, hire tenu domanê ho xeneqıt. Hama kamıji vi, name hatırlamış nêken yane. Domani bervenê xeneqıketenê.

Hermete ke dıgan vi, kotene Esker dest, yınu rê sekerdenê?

Dıgan-Mıgan pêro qırkerdenê. Dıgan-Mıgan dinlemiyorlardı. Dıgan vê, kokım vê, kam kotena dest kıstenê. Yane tesmil biyene, têpia kıstenê. Şiyenê tesmil biyenê kıstenê têpia.

Ena Lenge naskena, vanê, binê Meytu de xeleşiya?

Ena Lenge nasken, hona wese viye, a sare Tunceli de viye, hot-heşt seri ra ave merde

Linge ra lengenê, vane, binê Meytu de xeleşiya!

Heya.

Koti yi qırkerdi, yeno ra tu vir?

Era mı viri nino, Ena Lenge koti qırkerdê.

Sıma Çê kami rae, name sıma ra sa vane, laze kamiya, ho name kena?

Namê mara Çê Silê Hemi vane.

Çond biraê tu bi, çond Ape tu bi?

Dı Ape mı bi,

Namê ho?

Namê ho zu Momıd vi zu ki Mirzali vi. Momıd Marçığ de tesmil bi kıst. Demenu ra çê ma nêvi, her Aile re dı teney hire teney şı teslim bi, vake, ma ke Kora qırkerdime, ni sêre bıxeleşiye. A yi ke pee coy Esker bütün Şeritle ellerini, destu giredano, andan sonra Ağır Makinaya çekdikten sonra, Gaz döktü yaktı.

Cendegê ninu hona uza estê?

Cendegê dinu uza Qurç do ve are, nıka kês ewk nêkerdo, wertê Hêgay de Qurç do ve are, dormê Hêga rameno, wertê vineto uza, Qurç vineto, pêro uzare Cendegê ho.

Zovina yeno rat u vir, tene bia ra ho viri, zovina koti millet tarafa-tarafa, qılfe-qılfe qırkerd?

Marçıgde qırkerd, Mazgerd de qırkerd. Ondan sonra hetê Vanku de qırkerd. Çor-phonc kotene ra dest guretenê kıstenê. Dı-hire çêy teslim biyenê veyahut teslim guretenê, ey qırkerdenê, nêverdenê. Hiç şey dinlemiyorlardı, eline geçeni kırıyorlardı, eline geçeni öldürüyorlardı.

Hesen Ağaê Çuxure, Sülü Ağa yi koti qırkerdi?

Yı Mazgerd de qırkerdi

Mazgerd de. Na tarafa Çê Memê Samali koti qırkerdê?

Yi na hetê Vanku de uza qırkerdi

Na Sahar de ki vanê mlet qırkerdo, uza tarafa Demenu koti qırkerdê?

Demenu Marçığ de qırkerdi. Çola Heru vane, uza ki qırkerdi, hama nêzon ke çıxaşı qırkerdê.

Peki vajime honde na mîleti re neqiye kerda, tu na Tertele ra xeleşia, Piye ho kerdo vindi, Apê ho kerdo vindi, werezaê ho, derezaê ho kerde vindi, na dewa Tertele ra gore şahsi olarak fikrê tu çiko, savana?

Fikrê mı, şimdi İnsan Hakları var, o zaman ne bir Radio ne bir şey, Dünyanın haberi yokdu, Dünyanın. Türkiye mesela nasıl... Ben şimdi buna karşıyım. Ermenilere evet katliam oldu. Asıl büyük katliam Kırmançlara-Dersimlere oldu. 1925 de Diyarbakır da Katliam Şex Saide oldu, 1928 mi kaç da Ağrıdakilerini kırdılar. 1937 geri dönüp Dersimlileri kırdılar. Aslında en büyük katliam Dersimlilere oldu. Bu sefer Dersim hareketi başladı.

Peki hata nıka kês na Dawa ro dawacı nêbi, sîma sevane, hone mîlete sîma qırkerdo, Aşıra sîma qırkerda, Aşıra sîmara kam kışiyo, Pile ho sevkanê ho kam vi?

Aşıra mara Sevkanî Heme Chivê Khêji, Hese Gewa Qere, Yıvise Sey Khali, pêro sevkan vi. Mesela Apê mı Mirzali, Heme Mirze Sili, Chive Mirze Sili... Zaten pêro ki qır bi, da-dese-teney mendi, pee coy 42 de Af kanunu çıkardı, kalan 13-14 kişi de geldik teslim olduk.

Hese Gewe yi koti amey kistenê?

Hese Gewe ve Aliye Qızı ra Ozev-Avdel de amey kistenê. Aliyo Qız xale mı vi. Laze Heme Mirze Sili. Ozev-Avdel de ney dormê Eskeri ceno. Tavi Milis tey benê, Milis sond wenê, vane, “Bêrê Piyê tu ki nao gureto, teslim vo, vano, yeno teslim beno”. Eke cepxanê ho qedino, yenê pê cênê. Askerler Qaramana dalmışlar. Laze ke uza, laze ke de qız beno, bervenno. Bervenno, Qeremanece kepçe dano ve sarê lazeki ro goni keno wertê ewki. Aliyo Qız ki davançe huyo qız bine cızmê de beno, ceno yi Qeremanece kısıno, vozđano. Waxto ke cêr Ozev-Avdel de vozđano, Bölüğe Esker Boğaz de rastê cı beno, pê-cênê anê, süngü kene vıle ra anê, miye ra cêr kene hard, eve weşiyê ki çımu vezenê, Aliyê Qızı. Heme Chivê Khêji ki Kora kışiya. O şeydi, o hareketdey di...

Zovina şahsiyetê Demenu ra sevkanê ho kami vi?

Pêro sevkan vi, pêro, zu nê pêro, pêro sevkan vi. Pêro qırkerdi, 10- 15 mordemi 6 seri tey dapêro. Pêro sevkanî vi. Mecbur artık dênê pêro.

Peki na Dawa Tertele ra gore hao mîlet gıra gıra vano, mare Dersimu rê neqiye biya, iye ke ame kistene, surgın kerdê, bene dawacı, fikrê sîma çıvao. Tu ve ho savan na mesele ra?

Fikrê ma. Şimdi İnsan Haklarına gore, bu bir Katliamdır. Aslında Dünya da teslim olan insanlar öldürmemeleri gerekir. Fakat ben şeyime göre o zaman aşağı-yukarı 4000 – 5000 Dersimlileri öldürdüler. Yani 5000in üzerinde oldu. En aşağı 20 tane 30 tane Köyler yakıldı. HEYDERU’larda bizim içindeydi. Ondan sonra AVASU ve KHALU’lar da bizim içimizdeydi. Çok çok Katliam oldu bizim Alevilere.

Tu nıka Lazê İvraimê Silê Hemi diye, na Dawa ke verê Mekemê Dulgeru de bêro Mekeme, yani tu bena dawacı, nêbena. Na helm de fikrê tu çıvao?
Ben davacı olurum. Çünkü neden davacı oluyorum. Bu gün Dünya İnsan Haklarına göre, teslim olan bir kişi öldürmemeleri gerekir. Fakat biz teslim oluyorduk, gene bizi öldürdüler. Biz mecbur artık kaçtık dağlarda kaldık. Teslim olsak da ölüyoruz. olmasak da ölüyoruz.

Yani davacı olarak talebinde bulunuyorsunuz, değil mi?

Davacı oluruz tabi. O kadar İnsanlarımızı kırdılar. O kadar teslim olan... mesela bu gün Dünya İnsan Haklarına Teslim olan bir şey öldürmeye hakları yok. Bu gün 300 kişi orda insan öldürdüler, katliyam yaptılar. Ben oraya gittim, o şeyin üzerinde bir şey yapacaktım, yani bir Türbe Mezarlık yapacaktım. Fakat Sıkıyönetim bırakmadı.

Endi Dina bia roşti, jê vireni nia, endi Dina de herv qediye, endi milet gıra-gıra Haqa ho wazeno, miletê Dêsimi endi haqa ho wazeno.

Şimdi Türkiye de hak yok. Şimdi birisi böyle hakını ararsa direkmen içeriye alıyorlar. İşkence yapıyorlar, yani onun için millet korkuyor. Hiç kimse hakını aramıyor.

Mesela tu nıka itha qeseykena, meste-bêro ke şia Dêsim, vajime milet ke bi davacı, tavi en jêde nıka itha DEMENU qırkerdê, eke bena dawacı, tu ke sona Mamekiye de weşıya ho ramena, tu nıka nê-tersena?

Yani ben şimdi Davacı olduktan sonra, Tunceliye gitsem, belki bana de şey yaparlar, yapacaklar. Onun için yani kimse korkuyor bir şeyler söylemiyor.

Zarê tora çı yeno, hore qesey bıke! Hä?

Mesela tu ke nıka şêre uza, na mesela wertê Demenu de bena ra, qeseybena. Nıka gıra-gıra milet İnterneti de Dawa kerda ra. Qazanta zone made vejina, uza Qazanta de Sengal Xanime qeseykena, Melek Xanime qeseykena, pêro vejıay. Nêzon miletê ma uza ninu waneno yaki nêwaneno. Axre na mesela muhaqaq şıya binê gosê Dewlete ki tavi. Dewletê çıxaşı ke zor ke bıkeru, Mekeme de sima na Dawa hora vaz bene yaki nêbene?

Bir Davaya gidilirse artık o Davadan vaz geçilirmi? O Dava dan vaz geçilmez. Ama Haklı-Haksız. Onu artık şey bilir. İnsan Hakları Hukuk bilir. Bize katliam oldu, öldürdüler. Ve 7 sene Askeriye bizi...Dağlarda Mağaralardan kaçtıyorduk, Mağaralara giriyorduk, kalan kişiler de ordan-burdan saklanarak kurtulduk, zaten kimse kalmadı. Kalanlar da 15 kişi 20 kişi kaldı. Onlarda son zamanlar da 42 senesinde, yani eline geçeni teslim olanı öldürüyorlardı, bir kısmını sonradan öldürmeden sürgün yaptılar. Af Kanuna göre biz sizi sürgüne göndermiyoruz, geri kalanlarda 13 – 14 kişi gelip teslim oldu, zaten fazla millet de kalmamıştı Dağ da.

**Mesela Xarpêt de Axlerê Dêsimu ra (3 teney Axlerê Demenu) ninu ra:
Aliye Mirzaliyê Silemani, biraê Hemê Mirzê Sili,
Cıvrail Ağa,
Laze Cıvrail Ağay Hesên Ağa
Lazê Qemer Ağay Fındıq Ağa
Wuşênê Seydi,
Hesênê İvraimê Qızı
Sey Rıza ‘ve Lazê Sey Rızay
darde kerdi, peki Cendegê ninu kotiyê, thoe Cendegi yinu peyser day ve
wayiri, Cendegê ho kotiyê?
Yok, Cendegi (Naaşlarını) vermediler.**

**Peki Dinade isoni benê darde kenê, Cendegi ki bene dane wayiri!
Yok**

**Peki sima nıka Tertele ra xeleşiyê, na Tertelera gore sima ke nıka Dawa
rake re, na Cendegunê ho peyser nêwazenê?
Cendegi vermediler o zaman. Ne yapıtırsa yaktılar mı, nereye atılırsa,
Cendekleri vermediler.**

**Nıka Dawa ke biye ra, sima nıka wazene ke, Dawa ra vo, yane Cendegê
Axlerunê Dêsimê ke Xarpêt de darde kerdê, yinu peyser wazenê, naere
wayır vejine?
Tabi ki sahip çıkarız.**

**Namê Dêsim vurno, namê ho peyser bıdere, Şêrefê Dêsim peyser bıderê,
namê ma peyser bıdere, namê Dewunê ma vurnê, serva ninu ra ke dawa ra
vo, na helm de fikrê sima çıvao?
Fikir olarak biz. Bir Devlettir Köy ismini deęiştirir, biz Devlet deęiliz ki
efendim buna karşı çıkalım. Buna bir gücümüz yetmiyor. Köy isimlerimizi
hepsini deęistirdiler. Biz ne yapabiliriz bir Devlete karşı.**

**Hama eve zor Namey vurnê, kamiya isoni vurnê, name İson vurnê, rêçê
kenê vindi, rêça Kırmancıye, rêça Dêsimi kenê vindi. Hama na neqiya, ma
ke nae peyser bıwajimê, Haqa mawa yaki Haqa ma niya? Dina Haqa, Dina
Hukuka.**

Tavi Haqa mawa. O hakımızdır. Bu gün Avrupa İnsan Hakları eger bunlar da
kendi Miletine böyle şey yapmışlarsa, kendi Köylerin isimlerini deęiştirmişse,
bizde de deęiştirsınler. Ama bize Türkiye de bunu yapıyorlar. Fakat biz Devlete
karşı tabi Diktatöre karşı bir şey diyemiyoruz ki. Yapıyorlar, iştediğini
yapıyorlar, Köyde deęiştiriyorlar, bir şey diyemezsin.

**Vırende zordariye biye, kam ke zorê ho kerd, o vi. Hama nıka dina biya ret,
dına Qanuna, Adaletu. Nıka na waxtê Adalet de ez vaji sarê Dersimizü raa**

ho saekerdene, haka ho saekerdênê daha mnasivo, ez vaji. Virende mlet tersenê, nika xof-ters ho sera esto, ez vaji. Nêzon fikrê sîma çiko?

Onu şimdi su anda ortama karşı, mesela Avrupa İnsan Haklarına karşı, Avrupa İnsan Hakları bir karar verir. Bu davanın Haklı ve haksızlığın birbirinden ayırması gerekiyor. Biz şimdi azınlık bir İnsanız. Bize her zaman başkî oluyor. Ne yapsak sözümüz geçerli değildir... Bak artık öldürülenleri sayayım. Apê mı Momîd kıst, Amîka mı, Cınıya Apê mı Momîd, Zovi Apê mı İsmail Qewğa Alu de kışıya. Ni 3 teney mara uza Marçig de qırkerdi.

Goya, Dr Ali KILIÇ vırasto

Tarafa BORU, BOR GINIYE, ZIME GULİ, GEWREKE, AREKİYE,...

Yinu ra zof tene qırkerdi şî...Yinu ra zof qırr bi, her zu Çê ra zu mend, dı mendi, pêro qırkerdi.. BOR GINIYE, AREKİYE, HEYDERU,

Dewa AREKİYE ra Çê Cıvrail Ağa bi, ala vaze Çê Cıvrail Ağay ra kam dared kerd, kam kıst?

Çê Cıvrail Ağay ra zu Ali Ağa xeleşiya, zu ki na Cıvrail xeleşiya, cıra Tornê Cıvrail Ağay vane. 2 teney inu ra xeleşiyay.

Hesen Ağao ke Xarpêt de dared kerdî vi, o lazê kami vi?

Lazê Cıvrail Ağay vi.

Lazê Cıvrail Ağay vi. Uza AREKİYE de çond çê Demenu bi?

Yê Demenu, Arekiye de Çê Cıvrail Ağa, 3 – 4 Çêy vi.

Yinu ra kam xeleşiya?

Tek 2 teney xeleşiyay, Tornê Cıvrail Ağa na Cıvrail esto ya, o ve Ali Ağa

İye bini pêro Dewe de qırr kerdi?

Yi pêro qırr kerdi. 2 tene uzara xeleşiyay. Dewa Kurvak ra 5 teney xeleşiyay. Saverdiyo QIZ, SAVERDİYO PİL, zu ki SAMALİ, dı ki domanê WELE ALE DEWREŞİ. Zu dew era 5 teney xeleşiyay. Her dewe ra zu mordemi yaki dı mordemi xeleşiyay. Dewa BOR ve BOR GINIYE ra oncia henî.

Dewa BOR ve BOR GINIYE? Heya.

BOR ve BOR GINIYE de dewa SILE SURİ kamiji dewe vi ye?

Dewa BOR GINIYE viye.

BOR GINIYE. Yinu ra, Çê Silê Suri ra kam xeleşiya?

Çê Silê SURİ ra kêş nêxeleşiya. Mesela Çê YIVISE SEY KHALİ ra tek zu mordemi xeleşiya. Lazê ho vi yaki Bırarzaê ho vi xeleşiya. QEMERE MUREXANU xeleşiya, Wusê Silê Soji vatenê, o xeleşiya. Yane her zu Aile ra zu xeleşiya, tae Aile yok oldu, her Aile ra zu xeleşiya.

Çê HESÊ GÊWE ra kam xeleşiya?

Çê HESÊ GÊWE ra nıka laze ho esto. **Zu laze ho xeleşiya?**

Heya. **Dewa KHÊLA ra kam xeleşiya, çond çêy vi?**

Dewa KHÊLA ra Hemedi (Hemediyê Wuşenê Hemê Bege), Alê Khali, zu ki Hemê Qemê Beleki, 3 teney xeleşiya. Khêla 40 çêy vi.

Vake, waxte ko Kora Esker amenê, vake, Çê Alê Khali ra wae yaki bıra, tersunê Eskeru ver, dest nayve fek sero xeneqıt vi.

Khêla ra 40 Çê ra 3 teney xeleşiya.

Çê Çhemê Şêrxanu ra kamiji çêy bi, yinu ra kam qırkerd?

Çhemê Şêrxanu ra 3 teney xeleşiya. ALO QER, HESO XAS, HEMO SUR.

BESA ŞIA çikê yinu yena?

BESA ŞIA Çhemê Şêrxanu ra viye. **Çêna kami viye?**

Çêna SAMÊ KHÊDÎ vi ye.

Besa Şiae çond domonê ho bi vi?

Besa Şiae ra 2 domonê ho vi. Zu merd. Zu hona weso.

Laze Besa Şiae ke hona weso, name ho çiko?

Seydali. Apê mı Mirzali (Mirzê Silê Hemi).cıra domani çinebi, Besa Şia Apê mı Mirzali de zewejiye.

Zovina cao ke milet qırr kerdo, cıra az birr no, çê ve çê, kam yeno era tu viri?

Tavi azê kami ke birriyo, ez name nêzon. U waxt ez tam 5-6 seri de vine, ez ve ho feteliyene, moa mı ve piyê mı ez poşt nêkerdenê. Ez 6 seri Kora mendune. 37i de şime, 42 de amime tesmil bime. 6 seri Kora mendune. Lona Laşi yeno era mi viri. Lona Laşi de ez tede vi ne.

Çond waê tu bi? Waê mı, 2 wae mı bi. **Çond waê tu nıka wesê?** Zuye wesa.

Waa tuya binê koti merde? Waê mına binê Gomê Mışi de merde. **Namê huyo xêr?** Besere vi ye. **Besere** Besere.⁵

Ax! Bıra waxo keh ez mepıxanê Diyarbekir de vü, mı dakıla're nama rusne mı wu taw sımá ji na asmu roş andi'ra hu vir.

dokuman:

Dakıla mı Meleka Hémédé Mırzalié Silemanî, wua Alié Qiji, Bıraçena Alié Mırzalié Silemanî

“Ax bîra

⁵ **Qeseykerdoğ:** Silemanê İvraimê Silêmane Hemedi (Süleyman Kılıç)
Qaydkerdoğ: İsmailê Silemanê İvraimê Silêmane Hemedi (İsmail Kılıç)
Tarîğ u Ca: 01.04. 2005, Alamanya, Çê Torna İvraimê Silêmane Hemedi de
Copyright ©www.mamekiye.de© İsmail Kılıç

Ez ewru, mepısxane Diarbekir'de, bone diyine de, cıle hu ser o,nişt ro. Mı sıma,dewa ma, Baxçe vere çevere ma, ua Çeme Muzırı mı andera hu viri.. Tu, Pié mı, brayé mı, Sılema, Memed Ali, Seydali, xalê mı Mıstefa, wuaé mı,Aısa,Yemose, Amıke mı têde yene 'ra mı vir. Perodais e,sıma é Tertele Dersimi, amıka mı Sengalé, Khalıke mı, Ap Mirzali pencere mepısxani'ra dot vere Tanq û Topune Dewleta tirki yene 'ra vere çımune mı.Dı roj nara avê Bakıle mı ve, Ape mın o Pil, Memedi, amei, Seyrantepe'de ez mepısxane de diu(..) Dakıle Qausa Mepısxania ez 182 havalune pia ma tederime, ta axıra ostoruna ,mare kerda mepısime.Ue çın a.182 mordemi rié hu zu kurna ue de şune Zu WC hu esto..Ua germine çına.Kes hu ni şuno.Germo. Zof germo. Şie de germineni 52 wa.Waxto khe vere pencere niseme ro, dot'ra vao khe yeno tu vana adire vere fırıno û tandura adıt khıle dana..Germ rié mordem keno husk.Jede haval ne weşe. Doxtor çino.Derman çino. Axura vırene de tède cıle havalu pıre aspızu vi. ez to're na axıra ostorura mepısxane Diarbekir'a na nama nıvısnon. Cil sero niştıme 'ro.Dorme na axıra ostoru çaralı hire çor suri têll esto..Pée Têlu'ra çor hete mepısxani poncas şesy tanqı topi este. Mitralyozi çarne ra ma ser. Cer zere desta Diyarbekir'de Pée 7.Qolordine spede rew eskeri talım cene sordı'ra hata su venge peqa peqa çeku hesneme. Sıpede ez havalune ho ra van “ *çeke eskere tirku bié je hala hala kutku*” Ma huais ceno.Axura ostoru na hirey cai a. Axıra vırene de a é khe newde amé pê pêgureto yi este

Ez nıka vaten û hesneéna tu ser, tède qese tu mı're Terteli sero qesei kerdi,gosune mı de eve lawuka Ferit bene derge sone.Yeno'ra mı vir roza khe ez ve to'ra ma pia şime Hêgao Pil çe Khalıkhe mı.Peroj ra tipia, Ez tu Khalık mı, ma pia Hêgao Pil'ra bime raşti amé ime sere Pule Qula.Khalık mı're perodaisé ho ser o, qesei kerd. Cerr çeme Xarçık mısna'ra mı, dot gıle Puli. Azgu, Xozmerage , Xıloz, Xaskare, Borr Gini é.Çutur yı vırenia dısmeni bırnai vi.Qale Xale mı Ali kerdene.Sewkania xale mı perodaiso çerr mı're qesei kerdene. Honde perodais'ra tipia huyene.Çıme Khalık mı jı rošta çıme sırtlani bereqıene.Darde kerdena Ape tu Alié Mir Z'Alié Sılemanı, çutır u we Seyd Rizai'ra pia Dardekerdi vi yı mı're qesei kerd. Deste hu çarna'ra hete Koé Suri ser, Vaka” *niade, ha gıle ha koi'ra alaié eskere tirki dorme hurdi xalune tu guretivi.Ali ve Hesen'ra.Ramé vorai vi, mız û duman bi vi.Yine amaéna eskere tirki mız'ra ne di vi. Xafilde duman darıno we, niadane khe alaia tirki dorme çaralı bırnıo.Eve coamerdié daıvi pêro.Pee cü, eskeri pê guretivi.Caé ma cı'ra perskerdevi. Xalune tu qesei nê kerdivi.Avê Xale to Ali, hata mié kerdi vi wele.Verva yı dayvi Hesen'ro eziyet kerdi vi.Hesen qesei nê kerdi vi.P”e cü hurdi çıme Hesen verva Ali veti vi.Ali qesei ne kerdi vi. Qomandani sungi peıra sanay vi Ali, vere qırtıke 'ra vejai vi. Hurdemine qesei ne kerdi vi. Eve coumerdié şehit bi.” Mı çımune Khalık de niada hierşı rıra gır bıyene. Tu ki berva. Pule Qula de ma nıstımı ro Khalık mı çesıke hu vet, qılaun kerd pıre kamosi, ceve ho'ra kemera adırđi vete. Pié nero sere kemera adırđi. Eve adırđe da puro.Çık vejia pié fıştera cı, Khalık pia vesaié nero sere kamose Qılaune hu*

ser..Qilawun sımıt dü sana hu. Tij nişti vi ser.Şuanune mali, mal gai hete Azgu'ra sanai hu ver ardi vi. Dorme dewe. Dêka mı Ete veng da, ma uştıme ra şi me çe.

Tu mı ra perskena vana “ *tu çınare mı're nine nusnena? Seveta çınayi? Qei qale lauka havale hu nê kena?*”. Qesa raste, perodaise xalune mı amé vere çımune mı. Perodaise tu, Perodaise Khalik, Pérodaise Mirzali, Ko'ra mendena sıma Sengale. Ma ta kerdime axura ostoru, pê sıma khe gureti vi, caé sema Xecerié de senen vi?

Waxto keh brayé mı Silema Kadirga de ame lewé mı. Mı're perodaisé Xaluné mı mı're qesei kerd. Tu braé mı, wua mı béséré Yemosé, Amıka Mı Sengalé, Bésa Şaé, Zama Mirzali. Khaliké mı, Déka mı Eté sıma Eskété Déré Laçi'ra vejai bi tever.çıké xevera şaé améi vi. Vativ hurdi lazé Hémédé Mirzalié Silemani Koo Sur'de şehid bié. Dısmen desté boveria evé mitralyözu polat risnene'ra sıma ser.Dormé sıma de bombéi peqiéné. Qerqésuna Mavzeri nişte gosé khalik'ra, sıma vozda, tari'ra remai, amei kotti Gémé. Khalik cera'ra Bovera dısmeni mitralyozi çarnera ra Kéméré Déré Laçi ser. Mirzali ve Khalik'ra hu est péé Kéméri,çeke hu çarma'ra dısmen ser. Yvısé Sey Khali doth bine zovina kemerderi déro.Hata verva sodıri da pero.

Waxto khe Khalik ev Mirzali amei lewé sıma Gémé de endi sodıro, sıma uska koti boné bIné hardi. Dısmen her zža guerto,qélévio koto gemu. Taira dısmeni berz fétélina. Zu perodaisé Koméşie nijdi né pérénéra. Corré Vartinigé, Kéméré Komeşie de Khalik taira dısmen dai vé waro. Dora tipia tair”i nijdi né béné. Pérodaisé 10 Ağustosé 1937 e yeno'ra mı viri. A rozé dewleat tirki eve 40 taira Koé Dersim bomba kerdi. Bombé adirin eştı gemu.Gémé ma koti'ra ži.Çena Mıstefa Kemali Sabiha qol estené mıleta ma ser.15 mart'ra 20 gulané Çena Mıstéfa Kemali koé ma dewe ma bomba kerdi. Bado. Dai'ra aé bi” dırvetin. Qerqésuné nisané depoyé tai'ru çerık pia onti. Depoé tai ru çer bi. Na rozé çewres tai ra P.Z.L. dewleta 'ra heşt tairei çekune ma'ra bi dırvetin.

Yeno'ra mı Khalik mı're qesei kerdi vi, Khalik va , ma çondai serra dısmeni de dame péro. Serra 1932 de ma dı tai're dewleté. Ma cı'ra vame mirçika Mıste Korri, ma yi hawa 'ra dai wuarro. Serra 1936 de ma oncia hire tai're dısmeni dai wuarro. Nu perodais” coamerduno. Khalik perodaisé serra 1907 ra vé hata roza ewri ma're qesei kerd.

Amıka mı Sengal Xanıme ki qesei kerdo.

Saadê Tertelê 38i SENGAL XANIME ⁶

SAADA JENOSIDE DEMENU TORNA MILE WUŞENI

SENGAL XANIM VANA : *Dewe de o taw hal u waxtê ma rınd vi. O taw ma rınd vime. O taw dina têde, têde Mılê Wuşeni dest de viye. Na dina destê deyde viye, aqılê na dina pêro deyde vi. Ey vatenê ke, "cemê bıvo ke, nuna germe Xarpêt ra destê ho kerê, biarê itha, germe..." Cemê bıvo ke, herê ho nisê u waxtê ara de berê itha. Yanê 'hera ho' na ewke rê vatenê, nıka werte de pê dolmuşu fetelnenê, pê taxşi fetelnenê... Yanê ey o taw zonenê. Ey o taw qjêna made zonêne. Nıka ey qesey kerdenê, hevê 've heve nia qesey kerdenê, nia hevê 've

⁶ Geschrieben von İsmail Kılıç am 25. Februar 2007 04:51:54: **Saadê Tertelê 38i** Sengal Xanime Çhime: www.mamekiye.de İsmail Kılıç **Arekerdoğ**: İBRAHİM KILIÇ (Tornê İvraimê Sılê Hemi, Mamekiye, 1976)

heve... Na qese qulê sîma ki zonenê, Sîlema ki zoneno. Hevê 've heve qesê Milê Wuşêni bêlû vi, hevê 've heve... Ma, ma ki qjêna ma, ma pil vime, ma zof pil vime... Nîka na '38ê ma ki tora vaji, henio?

*Biraê horê rîndi rê vajine, o esker ğîrr biyenê, o ordu ğîrr biyenê, nat u dot ra verdiyenê 'ra ardenê, ninu qîrr kerdênê, çarneno we. Nia de hona belekvor viyo, ma kotimê vaşturiya gênîmu. Ma kotime vaşturiya genîmu, Koê Zeri ra top gire da, na Koê Suri ra gire da, Koê Sosînu ra gire da, Sultu Bava ra, Dolu Bava ra, a, na topi nia pêro veti ve verva ma, yanê vîreniya ma pê kerde sae. O khêmero ke esto, o çiyô ke esto, pêro o khêmer rid ra, ard bîn. Biraê horê rîndi rê ke vaji, a, vîreniya ma kerdê sae. Neyse, ma endi a rozê, ma nia şimê, tavi, hetê Dolu Bavay de ciğ yeno, nia ciğ dê are, cav 've cave ciğ yeno. O ciğo ke amo, o waxte ma şimê uza, uza de mendimê. O ciğu de ma nia mendime, yanê vîreniya uzay de.

Eke mend su, aa, sonde Hesê Gewe cêray ra vero, vake, heredano Hese Gewe, cîra vake, "Heso, mî qeda guretae", na Welê Hemê Mîle va, na Mirzali i cêray vero, Hemed cêra vero, vakê, "urze, hered-mered çino!" Her jü de hetê ro şî, her jü de hetê ro, her jü de hetê ro, her jü de hetê ro... O esker uza qîrr kerd, kokê cîra vetê. Kokê cîra vetê, ma kotime lêl endi, zona? Şiye ke dina gurete, ni endi uşti ve ra eskeri dima şî. Ora avê inu ma dayme are, kerdimê uza, top erjiay. Biraê horê rînd rê vajine, ma endi uza ra şî nat u dot ra, sate sewe şiya, dina tariya, dina tariya... **Biraê horê rînd rê vajine, sonde veng da lazê Mirzali, vake, "taê amey, taê cero de amey", va, "Îvraim nêamo!" "Îvraim, Îvraim!" İnu corde, milisê Wusivuno tey, ma vake, "ma nade moa Îvraimê to, vake, ma Îvraimê to kîst". Vake, ney vake, veng da vake, "ez de moa tonine, ma naniyo Îvraimê ma amo, kêsê ki mara nêmerdo"(huyina). Biraê huyê rîndi rê vajine, ma uza ra şimê, ma uza de endi some, zu nêsome Lona Laçi. Esket esto, dūr, some esket. Ma uza ra, neyse, mî qeda guretae, na Khal u Khêlê ho peyra da are, ard kerd Bertengê Demenu, cor de o dere de, da are kerd war. Ninu hire heşt, hire heşt uza da pêrooo, nêverda cîra jü bıkışiyo, têde ard kerdî wertê ho, zona? Yanê, ney eve şiyaset u duvara dê are ardê. Nê bîra, bîra, nîka Asuru, Beytu, Semku... Ez torê çî vaji, Erzîngan de çî esto, çî dewe ke dorme de estê, pero biyê are, "some Derê Demeni". Ha, ni nîka biyê are amê, nîka Demenu sero ki ca mendê, zona! Endi taê ki remê hora. Nîka na Demenu da pêrooo, i ardi pêro kerd wertê ho. Biraê rînd rê vajine, ma, ni uza de zamanê mendi. Mendo nîka, yanê, waxto ke van, têpia oncia topi erjiay. Nia de! Serra vîrenê. Ma çêsûre arde, hode kerdê zerê a lone, pia vînetê, yanê, yanê ma ki nime, Borruzu 've wertağê ma, hevalê ma ke kamê, sarra vîrene i hode ardê a lone. Nîka ki serra bine ki, ni zonenê, ni zonenê, ni şiyê tesmîl biyê, sarê Xeçe. A, biraê horê ke vajine, şiyê tesmîl biyê, i pêro dê areeee, a, inu endi her qesê ho ninu sero vato. Serra vîrene rozê Demenu kutîk pey de lone de esto war, kutîk cêr veto, çhemi veto, uwo veto. Sîmer kerdo cî, têpia oncia Uwa Çhemê Muzuri cêr veto. A nîka i lê made viyê, yanê, vajime,**

tı hewalê mawa nıka, ma nıka ma nanio qesey keme. A i şiyê. Serra bine ke, mendime kotime serra bine, serra bine, ma ke ameyme cı, topi ardi o bovera girê day. Na bovera, jê na Vılê Şüya Tuske ra dūr, topi girê day. Na topi jê topune binu nêvi, na topi zovina topi vi, i qırxikili top ardenê, yanê. Nê nê goliğu ra têpia uza fiştenê tê. Dı topi zerê lone de gınay cı, dı topi, biraê horê vajine, dı topi gınay cı...

*Sıma hetê Derê Laçi derê, nê? *Ha ?

*Hetê Derê Laçi derê sıma?

*Zerê Deri derime. Ma endi şime zerê Lona Laçi. Endi ae de şime zerê Lona Laçi. Topi zerê lone de gınay cı. Hama na verê a lone, nia hondê na boni nat u dota dês kerdeo. Peyniye de ki, tı 'ke sona peyniye, peyniya ho ki tariya, peyniye de 'ke peyde sona, peyniye de ki têpia oncia kêmer ra guretao. Ma ke şime kotime cı, o sonde kotime cı. O sonde ma kotime cı, qa pêro Khal-Khêweê. Ma xırx kerdime endi, biraê horê rındi ri vajine. A, ma 'ke kotimê cı, na Mırzali cılê ma berd o pey de, çike domoni maderê, çike rewaima, uza cıl kerd ra. Na domoni-ezune, na moa Seydaliya, dı ki domonê maê; Mırzali ra phonc. Neyse, Mırzali nino zere her daym, i teveraê. Biraê horê rındi rê vajine, ma 'ke kotime verra son, şı ke ceray de, a, topi gınay cı. Na honde mıleto ke na açığ dero-yanê nia açığ de niyo, verê ho nia dêskerdo, khêmer dês kerdo, nia honde na bonê hetê mao yê na Sılemanı nat-dot nia eve khêmer dês kerdo-topi gınay cı, mı qeda guretae, o qulo ke o verdê vi... Neyse, tı se kena!.. Ma o peyde nia, nia ma nêzoneme ke fekê lozine kotê, a, nia saneyme ra. A nia yeme ke topi gine zerê lone ro. Ma nia da ke, o mıletê ma çı ke esto pêro hewnde ro. Jü çêneke, jü çêneke cıra veng kuno 'ra cı. Vana, "bıra!" Ree danê pıro, vanê, "veng meke!" Ma, endi olvozunê tu vato, endi çı veng mekerö! Biraê horê rındi rê vaji, neysena, na ciniya Sıleman Ağay, na Çê Sey Khêmalu hetê madê mendê. Sıleman Ağao, Sey Baiyo, Lazê Cıvrail Ağayo, dı domonê Qemê Hemediyê; i ki Demenu ra rew şiyê wertê Sey Khêmalu, amê wertê ma nıka ki. A, i ki uza de mendê. Biraê horê rındi rê vaji, vake, "na pey ro", cinıke o pey ro berde, berde war, berde war. Yanê, cinıke zırç nêkerdo. (Huyina.) Çarnay wo ardi, awa, dı domonê Sey Baiyê, dı çênê Sıleman Ağay, dı lazê Sey Baiyê, Sey Khemalua, i tey vi. Neyse, ma, cinıke vake, "mı vezê!", vake, "mı 'thara vezê, ez ita nêvinden!" Amê ke heni biya ke, vake, "hora son ha tever". Hora hên, ma têde heni vime... Yanê na teyibe gereke na qesu bijêro! Newe, newe bese nêken reyna vajine! (Huyina.)

Biraê horê rındi rê vajine, ma, vake, ya, vake, "mı cıra vezê!" Cıra vetê. A cıra vetê, ma tederime. Hama sewe qediya, ma uza medime. Sewa virene, na Mırzali, Xal Hemed 've İvraim ra amey, na moa na Seydaliyê mı na Seydali kerd vırare, vake, "tı so xalê mı İvraim de so, ma meste cıra vejime tever". Ae ki lazek guret

çarnara ma ser, ma horê uza de mendime. Ma nimê, heştay hozor u zu milet tederò, çı sarê tu bıdeznine! Nia torê-Semku, Asuru, Beytu... A, ni.. Silxet vi. Endi hona aqılê mı ninê, a ni pêro leê maderê. Bıraê rındi rê vajine, neyse, ciniya Sey Sılemanı, ciniya Sılemanê Ağay ardê, amê ke yeme tever, kotime herey. Ma endi kotimê herey, yanê, endi beme tever. Lazekê, leê madê zu esto, yanê honde na tornê mı Hevali esto. Uza run u toraq made esto, i domoni bervenê, çı made esto. Vake, "çiyê na domonu bıjê, a, na tıfongi ki bıjê, a, 'thao so", vake, "ma to dime berime". Reyna şıye ame, mı qeda guretae, berqesta vake, "uza de esker..." Yoxro ke o het açığo. İ vanê, i vanê ke "açığo". İ vanê, "nê!" Bıraê horê rındi rê vaji, cêra de, ard her çı est ma ser. Neyse, çı-mi ca verda. Neyse, nıka Sıleman Ağay 've Sey Baiyi mara vışiyê, hermetê inu maderê. Ma 'ke bimê tever, kês rae nêzono, ververê Halboriye de bêro. Yanê verver ra deste made bêre, Halboriye bovera kuna, yanê ma hona berz kume, Halboriye alçağ kuna, hama boverawa, ma naverayme. Mı qeda guretae, na ışıldağı erzenêêê, nia yeno uzay sero vêseno, çıla vêsena, na dina bena ve çıla, boyna rısnenê pıro. Rısnenê pıro, o khêmeri ro çı ke şı, çı ke nêşı, çı ke şı, çı ke mend. A, o mı qeda, i qerti o verde bi, verê a... Çı ke i olvozunê ma ca cı salıx do. A, i qerti pêro eve i topu rid raa, a, pêro kerdı bı. Bıraê rındi rê vajine, neyse, ma nia yemê bemê tever, rısnay maro. Rısnay maro, nia tene tırınçık senikêk kote ve ra na bêrikê mı. Ma, ma nêzonemê koti rê şêrime, ma a rae uza de nêzonenê. Lazê Xıdê Memê Khêki, bıraê Xıdê Memê Khêki, Lazê Memê Khêki, a, lazek domono, vake, "mal Ana Bar de ardo", vake, "ha filan ca de rae hao jê dı bêçiki tede sona". Bıraê horê rındi rê vaji, ma, rae uza de esta, zovina çına. Ma nıka cêrayme we, cerayme de, neyse, domonê Borruzu maderê, vake, "ma malê pheski fetelno, naza ewro ma 'tha de idara keme". Ma têpia endi kotime sodır, ma uza de ho idare kerd.

Mendime, yanê, pesewe şı vi, endi nu sodıro. Bıraê horê rındi rê vajine, ma têpia kotime su, bime tever. Ma 'ke bime tever, bime tever têpia şime. Şime lazeki marê rae tarıf keno, vano, "ha filan ca dera". Ma uzay ra ameyme uza, têêw, adır ve ninu kerdo we, mı qeda guretae, hem bombê desti, hem ağır makina, her çı pêro ardo kerdo zerê i deri, nata kerdo dere, vanê, vêrenê we, 'tha de sonê. Yoxro peyniya ma ki thola o het de, o hetê Borri de, ma 'ke o hetê Bori de bışiyenê, ret şiyenê. Nıka, na lazê Wuşen Ağay esto, olvozê yê lazekê mayê qıjio, i domoni hona şiyê serre. A, na bêmırodê na Wuşenê Mursay a waa ho gureta o heto Borri rê şıyo. Nıka, lazek pi deste mendo. Lazek pi deste mendo, bıraê rındi rê vaji, o lazek mordemek feteliya nêfeteliya nêdi, kam çı zono ke berdo çı caê cenemebiyae! Nia da ke, a waa ho têy berda, moa lazeki. Lazek bervenò cızık de. Neyse, neyse, o endi Sey Bayi 've Sıleman Ağay i, Wuşen Ağay i uza mendê, lazekê dinu dinude mend. Bıraê horê rındi rê vajine, ma şime uza, uza adır vêseno, adır kerdo we, adır kerdo we a gêrise ra bıneniye 've sereniyê ra... Rae ki hora hondıke rae werte ra sona. Neyse, na Mırzalı vake, "sıma 'tha vındê, vake, "naza vındê, ez son, hora mı ke khêmerê ho dimê este,

kês qeytanpêro bêrê, qeytan! Kam 'ke 'tha vîndo, sodır pêro qırr kenê. A kam ke bese keno bêro ho doymê adır erzê, khêmer 'ke mîno waxto 'ke hora dime est". O şî re dî-hire kêmeri kuay ve ewk ra, dî hire kêmeri koay vi inura, çık vay dino, koê... esker nata şî vi cêr, cêr kuto ra rae sera, cor ki cor kuto ra, hew n dero esker. Khêmerê ho dime este. Maê 'ke ameyme, ameyme, 200 mordem madero. A, mae vêrdime ra, verdime ra dime, a, mae ke dîma nêverdime ra, pêro a gema Alabari de mendi. Bıraê horê rîndi rê vaji, neyse, ma têpia na rae ki ameyme peê Alabari de uza mendime. Hama vake, "kam ke 'tha vîndo, meste eskerê Koê Suri pêro cor de gırrê seri beno".

Bıra, mı qeda guretae, nıka, na ciniya Sıleman Ağay ra va, na Demenu cıra va, Sılê Phıti inu cıra va, "eke sîma ke bese kenê", vake, "naza vîndê!" Ciniya Sıleman Ağay vake, "nê, Heq ver de tove vo, ez naza nêvîndon!" Ae vake, "nêvîndon!" Ae nê domonê ho lewe made vîndernay, nê ki a vînete. İlam vake, "sîma..." (Huyina) Ma ki phoşt gureta, ma ki phošta ke ma gureta, ma vame, "na dormê maderê, ma, esker ke bêro, ma, ni ma xelesnenê", ma! Endi ma çı zoneme ke! Têêêww, esker dina lîmîta, her kês horê şîyo... Tîji biye şîrine, mı qeda guretae, gırrr vanê, gırrr... gırrr.... gırrr... gırrr.... ağır makina vetê de a geme, o çond sey mordem ke bi, uza de qırr kerd, zeke Duzgın çitur ke zelalo... "Thowa kês nêoseno, ma ki phošta ho gureta, vame, ma, ni nêverdayme ma ser, coka endi, ma heni endi kerdo gosê ho. Yoxro ke nê, i ke remê hên şîye, avor de hetê Surîzu ra şîyê. O Xîdê Qemeri, Xîdê Memê Kêki yi, Hesê Khalê Gonci yi, têde hermetê ho leê maderê, a, kês, thowa kês ke caê de nêoseno. Murtê Arslanio-neyse, endi şî ve a diar ser. Şî ho cor de est diar. Biyo dî sew u dî roji. Şî ho est ser, ma nia da ke, jü vejia ame. Nê, nê, esker ke gırr bi ke, domoni bervay, bêro hurendia ma. Gomu ra bero hurendia ma. Gomey kotiê? Jê na bonê Mursay mara dîrê. A, gomey nia kune, a, ma ki nia uza binê khêmeri derime. Neyse ke, yanê, bêrê ma ser, hetê mara dî tıfongi erjiay. Hetê mara dî tıfongi erjiay, ala i tıfongê ho jê... gırşîê. A, i hurdemena seke uza gınay waro, esker qeytan nata nêamê, pêro vêrdi ra Gomunê Alabara ra şî. Çitur Koo Sur têpia o do het dero, dot ro sono Koê Sur. Neyse, vejia ame ke, Aliyê Weliyo. Uza berva fıqarê. Berva, berva, berva, vake, "ez şîune", vake, "hermetê na cor kışiya, yanê, şîno ser", vake, "cinike tı vana jê khurasê sıpiya. Endi kincê dae cıra kerdê ke, se kerdê, fıqariye, a, nia kincê dae vetê ro naza, têpia khaşigê dae no ro sare ser, yê Şix Hesenu khaşig nanê sare ser, sala dae têpia hên pa gıre da", vake, "hên ke biya çequerê, hên ke biya çeqere, hên ke biya çeqere, zeke vala çuturi çeqera!". Fıqarey vake, "ez endi amune ita, eke hên nêviyenê, o esker amenê sîma ser". Neyse deqena qediya, olvozunê mara jü vejia ame. Ame, Murtê Arslani ame, riyê i domonunê hora yeno, fıqare. Yê ma ki hona i hurd domonê ma madere. Bıraê horê vajine, endi ame, vake, hal u mezal nia ro, vake, "na mileto ke, a, na ke leê simade vi, têde pêro qırr kerdê, qeytan kês cıra nêxeleşîyo". Endi ninu ke va, ninu ke zonu hora heni... Neyse, vake, na Mırzali vake, "çênaka de Borrîze leê maderê, hermeta. Vake, 'na lazeki yaxê mı gureto,

na Seydali yaxê mı gureto, vano, ilam uwe bide mı, ez koti ra uwe ney di!" Lazê Hesê Gewê leê midero, vana, "mı qeda guretae, dilapê mijia ho caê bike, ney dê, ala thowa weno!" Vake, pholç kerd, vake, 'yaxê mı guret, ilam, vano, mirê uwe anê!" Vake, "a cinke ho na pa, Kêmerê Duzgini vo", vake, "ho na pa, wertê i ordi ra şıye, buresê uwa serdına henene arde ke, ez torê se vaji!" Neyse, vake, "mı uwe dê cı".

Nıka ma endi sonde some reseme pê. Bıraê horê rınd rê vaji, some reseme pê, neyse, eke amey, a ciniya Wusê Xıdê Qemeri vake, "sıma ça ma ardimê kerdimê binê khêmeru, tédê ca verdanê, sıma ma xapıti, vake, ma 'tharime". Neyse, ma pêro-pia dardime we a sewe ki ameyme, a, Sağşêg. Sağşêg de yê hermetê biyağkiyê ke maderê, şı i boston kerd sae, endi o het ro ameyme Sağşeg. A, "thowa xari-mari?", vake, "pa çinê!" Têne cırê heni ardi, yê cinu heve nay ve ho fek ra. Ma ameyme, ma ameyime naza. Yanê, yemê Xıloz. Ma ameyme uza, hama a cinke têpia made nêame, Sılemanı berde. Sılê Phuti i hermeti 've domonu ra berdi. Hama ma 'ke hona waxto ke ameyme cao çetın, ae vake ke, "zernê Sey Bayi miderê, zernê Sıleman Ağayi miderê", vake, "sıma 'ke qewıl kenê, ma bese kenê naza de ma vısnenê bover, ma some destê hetê Çê Şıx Hesenu, vake, na zernu ki pêrone bijêrê". Cinke nia veti. Hama i cenê! Qeytan, qeytan, seke Duzgın çıtur ke zelalo, thoaê a cinke ki nêguret kêşi. A, têpia i çor domonê dae, dı çênê daê, dı ki domonê vistewrey vi; laji vi. A, ard berdi, 'tha mendi endi; wertê na ewk de mende, na Saar de, na Saar de. Tavi macurê ma tesmil biyao, qulê ma tesmil biyao. Ardi uza vındarnay, peê coy paiz de berdi tesmilê wayıru kerdi. İ ağleri dinu uza waxto ke lone vireniye de gurete, o waxto ke ma qul ard, davacêr ard, i ağlerê ho şıyê peyniye, peyniye ra sonê tesmil benê. İ pilê Şıx Hesenu. Bıray rê vajine, neyse, Lazê Mıstê Momıd Ağay ki uza ro, qul ki uza ro, ma i hermeti berdi têpia tesmilê dinu kerd. İ hermeti wes-war berd.

Mend, nıka, endi i ardi. A, Hesê Gewe-ma waxto ke nia cıra beme tever, nia têpia ma ke cıra beme tever, na Welı cıra vake, "ero, Heso, ero, cıra tever ve!", va, "domonê mı", vake, "domonu mane meke, lone ra tever ve!", vake, "hayde, bê ma şime, domonê to nıka her jü de kosê de remê we şıyê, domonê tu çıkê!", vake, bê şime!" Hesê Gewê tever nêbi. De, bijê yi, Sıleman Ağa, Sey Bayiyo, Wuşen Ağa Wuşen Ağa -Lazê Cıvrail Ağay-; a, o lazekê ho ki teyro. A, tı bê horê cia vınde, hayde! Şıyo heşt vıra ri dari sanê lone tever ver, sıma ben keno lone, tede xelesnen. Berdo dari sanu 've lone ver, uza ro vejıye ser, şıyê uza mendê. Dı-hire roji ke qediya, Sıle Fişte hawa ama. A, "bıra, bêrê, bıraenê, bêrê war, tesmil vê!" Yanê, bomba ki a hal de era cı nêkuna. A, ard tesmil kerd. Tesmil kerdê, ardê 'tha vetero ser, benê, bënê Sosın, bıra! Benê Sosın. Berdê Sosın, eke berdê waxto ke esker qerevane arda ver de na ro, lazek bervo, lazê Wuşen Ağay bervo. Rınd gos de! Ala nia de, na teyipe gos dana? Tı gos mede ki, na gos dana! (Huyina.) Lazek 'ke dest de bervo, a, Hesê Gewê têpia, a, na

ewkê hode, ververa na puçê ho ra onto, nae ke qerevane sero nia qırr kerdê, a, doğru ništo ro raa Sosini. A, Boğazê Wawele de, Boğazê Wawele de esker cor, corde şıyo, ey cêro ho çarno kemordemek ame uza kışiya. Nia o kışiya, biraê huyê rındi rê vaji. Peê coy ciniye ki ardi vi endi, cinke koti ra ke ardi vi, a cinke ki ardê, a ki uza kıste, a Sosin de kıstê, berdê. Bıray rê vajine, a, i ardi têtê uza, uza, ardi Sosin. Têpia waxto ke ardê Sosini, qerevana eskeriya rê arda, qa, lazek domono bervenno. Waxto ke qerevanê sero de, owo ke qeremaniya ano, a, corde nia dano sarê lazeki ro. Dano sarê i lazeki ro, Hesê Gewê ki na verê puçê hora onceno we, nia têtinê tede qırr kenooo, a, wertê i ordira remeno, cor Sosin ra xeleşino ra kuno Boğazê Wawele, a, uza mordemek kışino. Cêr esker ardi vi, newe ardi vi, bi vi wertê eskeri ro, oncia iyê binu dest de xeleşiyenê, endi o vi endi, endi o vi, xeleşiyenê. A, koto werte tavura vıreniya ho, kışiya. O ki uza kışiya, biraê horê vaji. Tı endi pers ke, ez tora vaji.

*Uza ra dime sıma amey koti?

*A, uza ra dime? A, uza ra ma têtia ameyme nazau ra ho dard we. Ma endi ameyme, ma endi uza ca verda ameyme, maê ke emeyme, xelaşıayme têtia.

*Yanê, herv qediay vi ya ki hona nêqediay vi?

*Herv nêqedia, herv koti ra qediyo, herv koti ra qediyo! Herv, nia de, çıva vi, a? Herv verecoy na aşiru ma xapıtıme, vake "ma pêro piayme", pêro vake, "ma piayme", zona! A, nıka usar vi, pır-mırd çino, yanê pırdı ke no ser, na Demenu kerdo uwe. A, reê ki pê têt ra gıreda, têt-nıka hona pırtlê dey 'thau ra esto. Na Hemedê mı (tornê ho) zono, nia qolundo. A, o ki pê torjenu kerdo uwe. A, ni 'tha ra gınay uwe ro şı, esker ha Khêmero Sur ra, a peê na koê peê mıra kerd top, berd kerd Pax. Eke kerd Pax, eke adır kerd qereqol vesnay. Adır ke kerd qereqol, Wuşênê Aliyê Gaxi resto, têtia adır sayno we. Ma ça saynena we, heya, ma ça saynena we! Ma, sıma vake, "ma jüme", ma ekena ça adır saynena we adır? Nara ki şiyê Mazgerd. Şi Mazgerd, a, têtia Aşiru heni ataşıya jümini kerdê. biraê huyo rındi rê vajine. Ma, endi hên mı vıra şı. Mıra pers ke torê vaji, çıke yeno 'ra tu viri, pers ke vaji? ."⁷

⁷ Geschrieben von İsmail Kılıç am 25. Februar 2007 04:51:54: **Saadê Tertelê 38i** Sengal Xanime Çhime: www.mamekiye.de İsmail Kılıç **Arekerdoğ**: İBRAHİM KILIÇ (Tornê İvraimê Sılê Hemi, Mamekiye, 1976)

Alişer tu thoe zonena? Alişer Efendi?

Sima Alişer di? Alişêr Efendi ma di, u hora Peyğamber vi, Alişer Efendi.

Ame lee sime, thae tı 've çimunê ho di?

Mı 've ho çimunê ho di, ame na **Goza Xırge**, u sîro ke pîrd vesa, ame binê Zağge uza. Uza ey kîtavê ho dêne wendene, vake, na kîtavê mı vano ke, tı na hurendiya ho de mîrena. Hama o kamo ke tu kîseno ki, Haq hêfê tu ceno. Kîtavê ho dêne wendene.

Kîtavê u wendisê dey bi?

Hıya, wendisê ho zofo. Waxto ke Qoçgiri qırr kerdi, u u waxt ra xeleşiyo, amo wertê ma. Amo wertê yanê Avasu de vi. Avasu ra ki amo uza. Biraê horê vaji, ma ki cêre şime, ma tavi jümini di, Alişer Efendi.

Savatene?

Sevazo, qesey kerdene, sekero, o ki nia qulê jê ma vi. Alişêr Efendi uza vi. Alişêr Efendi ke şî **Holika Gule** de, uza yi ke uza mendî, uza têpia Rayvere Qopi mîlet ard ser, tı diyo nêvane Rayvero Qopi teres vi yo. Ey mîlet uzara ard , uzara yi dos kerdi vi, zona? Alişer Efendi 've Bîrazay ra 've Cımiya ho xele day

pêro, pee coy esker kotive zere, hurd bojiyê hermete nia sıkıti vi, hurd bojiyê hermete. A yi uza kışt, zona?

Mend payızo pee de, ıvraime mı gosê ho ke? Na Hesê Sodi naniyo hona weso, u Hesê Sodi şî vi, ke u vîle dey nia gırıyo... vîlê dinu nia gırıyo... nia amo ro zeke tı vîlê de diki vısnene 'ra... Nia de, meytê ho nêpoe. Deme ke seyîd kerde, o gırıyo.. khul amo peyser, hen meytê ho vînete, Holıka Gulera, wertalıgê ma u Avasude ra. He, tu hesna? Yi vatenê, yanê mîlet vatenê, nêpoe, tavi seyîd biye, seyîd biye.

Yi Rayvere Qopi 've ho nayve pa, heni, yoğsa eskeri?

Nê, nê, qedaê tu cen, yanê vanê, esker ardo.

Ey tespit kerdo?

Tayinê vatenê, Zeynelê Topi arde, tayinê vatenê, Rayvero Qopi arde. Na Tornê Zeynelê Topi pa kışiya, uza de kışiya, u ki ta domonu de vi, kışiya. Vakê, Tornê Zeynel vi yo, ma cı ra pers kerd. Ma pers kerd vake, nu kamıjo? Mane ke Tornê Khelbek têy vi? Vake, Tornê Zeynelê Topi vi yo. Rayvero Qopi pê feteliya..., a yi kote 'ra dıme...

Yinu berd kıst, nê?

Ma, hokmat kote 'ra dıme, pê cı fetelna, ya hokmat... Rayvero Qop ke rema, o ke rema, hokmat kote 'ra dıme, u ki kıst.

Yinu u pee coy kıst?

Ala vınde ıvraim, ez qedaê lıngunê tu bıjerine, ala vınde! Yinu u kıst. Esker amo ma serde, İvraim? Nu ez endi her rae sera qesey kon, endi werte 'ra qesey kon. Ma na Pardiya çê Khalê Şia de rime, mı qeda gureta, na hetê Heyderu de, eke esker amo, amo, amoooo... na hetê Ğezde vîlê butu gureto cor, vejiyo ro dormê ğezi, dormê Ğezi. Mı qeda, a vore nia ra, na Seydali nia qızkeko, ma ki ho sero şime Vîlê Xeleku. A vejia me 'ro Vîlê Xeleku.

Dêka mı Meleke (Hermeta İvraimê Silê Hemi) ki sımade vi?

Hıya, hıya.

Piyê mı ki tey vi, yoğsa?

Meleke u sımade made nêviye, a endi amey vi dewa Khali ke tu, amey vi Xezeriye de vi. İvraim a serre de vi, İvraim şî..., tavi a şıye tesmil bi, serra vırene

vi ye. Ma ke vejiamê 'ro Vîlê Xeleku, eke esker amo, amo, amoooo... na dina gureta, keno ke Wawele kuya, keno ke Wawele kuyo... Na vore kınite na Mirzali, na Seydali esti vi werte. Ey 've Hemê Cıvê Khêji ra lekan napa, esker keno ke Boğazê Sosin kuyo, vora ha! vora ha! some, a yinu uza de nay pa, nay pa, esker çarna 'ro têsêr, çarna 'ro têsêr, çarna 'ro têsêr corde çarna de Ğez. Eke esker ke çarna de Ğez. A u esker ke cêra de, na Mirzê Sare, na Bırarzê na Xal Hemedê Mirzê Sili, u dırvetino. U dırvetinê ho ma berdo pee Ğez de, kerdo zare ewk, nia kerdo zarê şikori, têde vıneto, dı hire teney ki corde serê vınete. Uzade u dırvetino, horê tey fetelneme, Qorude dewa Harçık de napa, dırvetino. Bıraê horê vajine, ma u uza no ro.

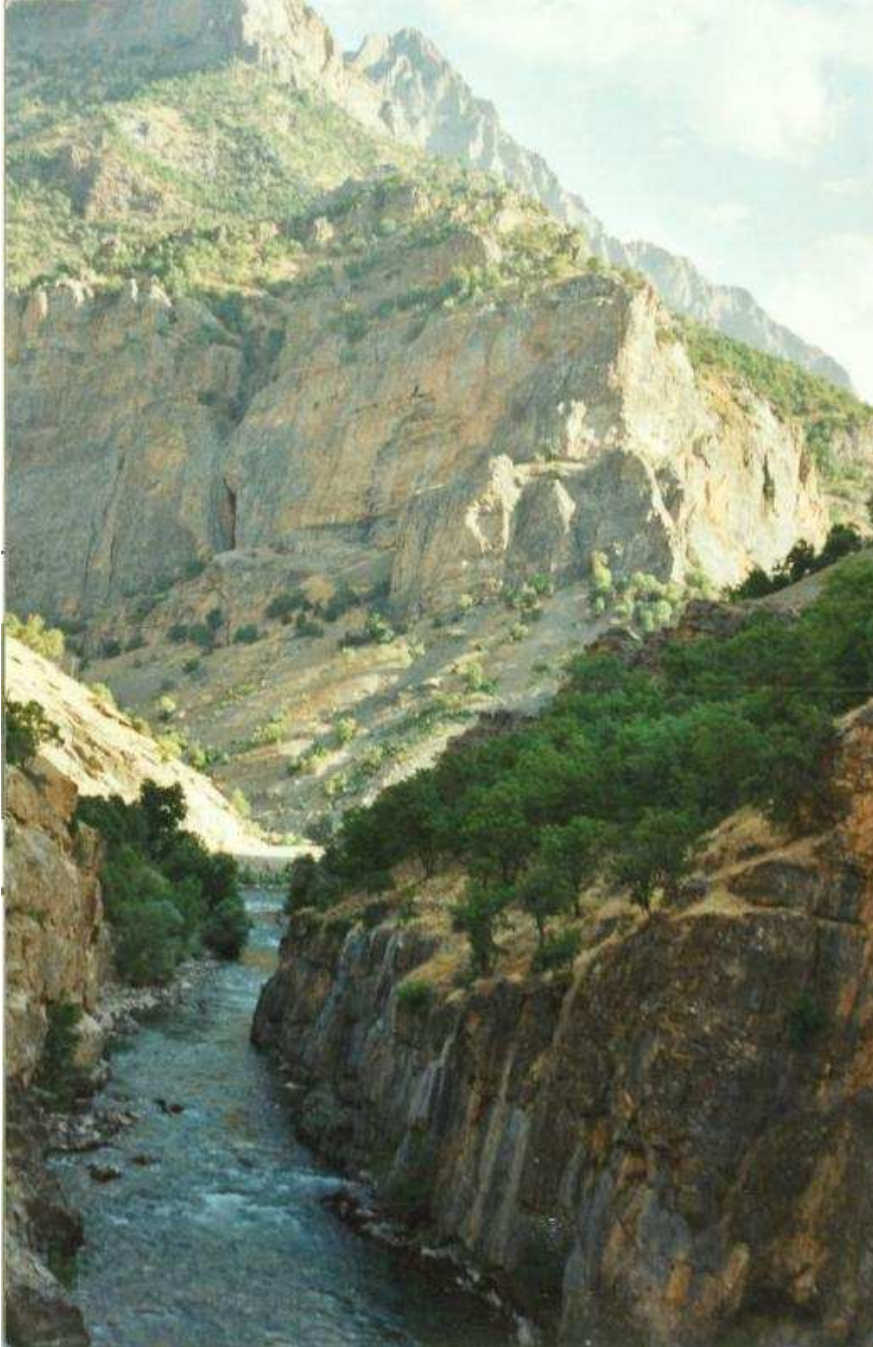
Vake, waxto ke esker coro cera de, şezit kerdo ke na lone de qul esto, zona? Vake, jü dest u boji semernay wo, vake, "weyyy... vake, ez şino qula Rayverê Qopi, şino, şino ke mı Reyvere Qop kıst, vake, ez nêson qula Demenu? şino Qula dey, Qula Demenu nêson?" Dest u pay semernay we, vake, waxto ke bêro, na Cıvê Xal Hemedi, na Cıv 've na Xal Mıstefay vi (Laze Hemê Mirzê Sili, bıraê Aliyo Qiz), uza leê yi dırvetin de vi. A ninu nay pa çor teney eskeri kışti, Cıvrail ramite ser, çheke yinu 've qaputê yinu cıra gereti, ho esti ve leê dırvetinê ho. Ma endi kês dinu ser nêma.

Owo ke vano, u kam beno?

U hetê ewko, eskero, eskero. Hetê esker vano ke, " yanê vano, ez amune mı mordeme de jê Rayvere Qopi şinu mı kıst, ez nêson Qula Demenu çıko, ez bese nêken şêrine ta." Yanê eve destê ho yeno Qulara nano pa. Ninu ki naypa çhor kışti, Cıv nayve pa, Cıv 've ho naypa. Cıv naypa çhor teney kışti vi. Bıraê horê rındi rê vajine, ni çekê dinu, qaputê dinu têde gureti, şı uza lee dırvetinê ho, şı uza. Tavi endi esker nêmey vi dey ser. Corde ki corde naypa, esker endi cero de. Bıraê horê rındi rê vaji. Esker cera de, yinu şı u kerd cınaza ard, u dırvetinê ho kerd cınaza ard ma Kêrtê Warê Memira dard we. Yi uza danê pêro, ma ki yi malê ho, çiyê ho beme doym de Khertu de vore vorena, ma mal naro cı davacer, a mal 've lekanu 'ra, a ma some, some peê İksori. Some uza. Esker qe a rae ma sera nêşi, esker qe a rae nêşi. Sodıro, ma dı roji uza mendime, dı roji mendime, mı qeda gureta, ma niada ke esker yeno, yeno, yeno... a ma nia verva hode niadame, Dolu Bava nia sero, ma peê İksori de rime, nia serd 'ra verê Esketi de rime, esker yeno Dolu Bava, nia yeno vejino 'ro na heti ser sono. Bıra vore ki cero u coro niara, serve Bak vo, yanê, eke vore bêro corde, butu binde qırbene.

A têpia oncia na Mirzali yo, Hemê Cıvê Kheji yo, oncia Qemê Wusê Silo. Khemê Wusê Sili teke Yıvısê Sey Khali yo, teke Silê Suro. Bıraê huye rındi rê vajine. A uzara yinu hu napa, a uzade ho est vireniya esker, esker nia vêrono de,

serve Pencera (Pencere torna Sengala) mı vo. A yinu uzade ho est wertê mlisi.

Ma endi kam çızono, uzade... uzade tıfong koti tê, tıfong koti tê, tıfong koti tê..., kote 'ra mlisi, mlisi qırr kerdo, a yi çeke yinu têpia cıra gurete, oncia amey, amey. Endi eskero bini xevera ho çına, yeno 'ra ser yeno, hama nia cereno de, a mlisi ki hona uza vıneto, tavi endi ke qe qevera ho cı 'ra esta u çına, cırê ho hayır nêkeno. A yi mlisi ki uza qırr kerdi, cıra dı teney verday ra, a yiye bini uza qırr kerdi. Hama vake, Xıdo Zengi rınd niyene mara, Hemê Cıvê Kheji vake, ma dımê şime, vake, hem voz da, hem na mara.

HAWA DERÊ LAÇI - HAWA DEMENU

Halo halo
Halê ma çı yamano
Halo halo
Halê ma yamano
Ordi onto ma ser
Dormê ma qapano
Şêrê Diarê Laçi de
Tede şin u şivano
Şêrê Diarê Laçi de
Tede danê pêro
Gaê minê Şiay
Mız u dumano
Haq adirê Aşiru weda ro
Kês mare ala-qutare nêvano
Bextê Aşiru birijio
Kês mare ala-qutare nêvano
Yivıs Ağaê mı vano,
Pêrode, damê pêroe
Merdene karê cüarmerdano
Ax ordiyê çêvêsai zafo
Qırr-keme, qırr-nêkeme
ondêr nê-qedino
Ala bêrê Qemerê Heseni
Verê miğera de gıno wa ro
Şêro mino berano
Hemedê Cıvraili Khêji dano pêro
So ‘ve su beşliü ‘ve hermey sero ano
Hesenê Khalê Gonci persenê
Gaê mino şia dormê ordi de çiv dano

Aliyo Qız

Lazê Hemê Mirzê Sılı
Haq zono vergê Qatara no
Yivıs Ağaê mı ho sano
Diarê Pulê Pilxatune
Hem dano pêro
Hem Qeydu vano

AX BIRA COR ALYO QIJ, CERR MUNZUR ÇHEME WELATE MA O

Ax bîra na dina çixaşşi delala, jî melek horia séré spédia. Yeno'ra sima vir Fejir'ra, çîke'ra, ma ustene'ra giran giran, sifté şîené verré lozîné kuçiki lewnéné, bîrnene'ra wela adîri , ma kosavi puf kerdéné, fişténé'ra ži lozîne adîr kerdéné wé. Tû nişténé'ro verva bîmbareki lewé dakîle tu mineté kerdéné. Tu vaténé “ Mî nê dia, mî thei qesei nê kerdo. Ez aé nas nê kon. Ma aé nas nê keme. Ez çi

qesei bîkeri aé ser? rema şia, raa hu žaverda, peiser ama. Çına'ré rema ? Se bio? Ma nê zôneme. Nê zoneme. Bê guman, osnaise nustêune ho'de osena, heto ju'ra tu vana mîlaketî kota, bôa herenaié gureta, gavelekhé kena, nata yena, bota sona, hema ji kewraé ma Hémedé Dundi, mîlaketu ver nê sona, pîstiki nê kena, sodîr wes û wara, sonde nê wesa, beno çike çika hu, mîlaketu de qesei kena. Taé vané, venga cîndar dê, cîndar bêro, mîlaketu aé sera bijero. jî bava u ana u la giredena, heto bin'ra tu vana raa cennet'ra ji meleku fetelina sona. Dina hu roştia asmenia. Tiriza bîmbarekia. Taride roşt, roştde taria jî Zolalia ua hinia, pakia çime Munzuria. Dialektika, semtia, rindekia. Huais'de kelajir biana, kelajir béané de huaisa. Sodîrde sona, sonde sodîra. Perodais'de çek, çekde perodaisa. Qale Cennet û cennemi khe kerde, Gîlgamiş, Homeros, Hesiodos, Pindaros, Virgilius, Lucertius, Epikuros, Dante, Victor Hugo, Pablo Neruda yene'ra mî viri. Sere Hardi çik o? dina bine Hardi çika? Mîleket çik o? Melek i çik e? Honde Jar û darrûne Dersim sero bese keme sene name panime?"

Ax bîra tu mî're sanîka Gîlgamiş qesei kerdene.« wuazon welet'ra sima mîsni, ao khe her çî di, ser bine dina naskerd, zona, şî kot xorié her çî ser ,herca dos kerd, herçio khe dijdao, eve zonaagié vet ard vere çimuna ma, tède tîlsîme nê osanaisi, mîsnai'ra ma, ma mîsaima, hona khe dina nê dêm nê dia, cérême 'ra yeme raa derge'ra..Jî saré tédé Dersîm, zéria ma welaté ma sero wêsenâ. Adîr khîla welatia, fino'ra cî kou, bîrrû, gemmû. Vatene rînd ama'ra dust, Dersim zéria ma wa bela. Nika cennete ma kerdo bîn ua baraju. Hewne ma , esqe ma, lawuke welate ma, haskerdena ma dewleat tîrki ji jenoside Dersim Dere Laç'de ewru welate ma xenekîto. domonia hu arda'ra hu vir. Sewune zimîstoni de, qese kerdene meimanu, mordemekune kokîmu pûloşia ro û mezge ma' ra .«historia weşia Dersim» eve zone dakîla ma bêro nustene. Weşia zone ma, weşia welate ma wa. Bê zon, mordem çin o. Zon mordem'de, mordem zôn de esto. Zôn çerenia mordemia. Sere ua Dersim û bîne ua Dersim'de, ma merdime. Baraji mezele bê bînê, xoria ué ne her çî mîreno.

Rasta, Mirzalié Hémedé Sîlemani Déré Laç'de verva koledaru çek est, eve coamerdié da pêro. Mirzali teina nê vi. Amîka mî Sengal Xanîm, Dakîla mî, Khalike mi, Hémedé Mirzalié Sîlemani, Xalûne mî tê dê Demenu, hêfê az ve aze hu gureti vi. Rasta, Mordem çixaşî khe welaté ho'ta dûr vo, jî haskerdena welati,

haskerdena Dersim, qê şındor nas nê kena. Perodaise mordemî khîla welatia. Verva dîsimeni pêrodaise mordemî evê dur mendene, nê pêmin o.

Welate ma Dersim yeno çîmune mî ver. Dersim welatê koûn o, welate perodaiskarun o, çerun o. Koé maé Dersimî, berjê, kemerine, vorîne. Nat û dote kou'ne ma'ra çem û derei û çîrtani xurene. Kou'ne berzu'ra pulu'ra, pêpugi, zarancî wuanene, malê peski, qîrene, vergi zûrene, hessi, kesagani, gevijdane, feteline.

Pî û khalkune ma, gîle na kou'ra çek esto dîsmeni ser. Do pêro, esto hu ver eve coamerdié. Ewru, eskeré dewlata emperialista Tirkia, qereqoli sané cî, eskere koledari çek esto ma ser, verva yine xort û cence ma danê pêro.

Perodaise ma huaise gîle na kou'no. Nune mao cewo, tija gîle kou'ne ma wa. Ji rostia astare sere spédi, asmeno bê hewr, honiko.

Mordem eve pêrodaise hu mordem o. Bê pérodais estene çin a. Pêrodais pratik o zolal o teoria zolale 'ra ce'ra nê beno. Dialektika hurdeminé sera rindekia welate ma munina. Zone ma'de ji tirija qulvîke, bereqina.

Ma zone me, koledaru ma sero pîstik kerdé. Jî morûne şaû dove lîngune ma'ro. Ma nezelime kou'ne kemeru ver, eve gîle derjeni kou'ne kemerûnû kîneme, neqesneme. Rindekia rié mordemi eve tija sere sîpedi bereqneme. Koi ma're béné, şirenia perodaisî, erzeme hu ver, ceme vezeme; amé rié hardi eve deste hu, her çio khe bio vindi, ma'ra gureto berdo.

Haq û peixamberia arav û tirku persu keme tever. Xiravinia yine dame we, jargenia kou'ne hu sero, newde dêsê pêrodaise hu eve destune hu name ro. Çutir wes vativ Mirzali, aşiri bie mij kote'ra dîsmeni ver. Çe kamy 'ra vejia Raivero Qoop? Çe kammy'ra vejia Zeynelo kelp, çûtîr saré bîrna berde da dewlete Sare Alişer û Zarifa Xanîme? Kammy nameyi Sulhan Hamid're rusnai seveta alayune Hamadieh?

Ma hu naskeme, naskerdena ma ma're besa, historia perodaise ma esta, hu naskerdena ma perodaisa. Zirava sîma'ra, deste hu nê keme 'ra, ma hata nîka gest nê kerdo. Ma gestekar n' îme. Perodaise mao zolal're şîé me kere, zovina tûa nê wuazeme, bijere şere, béréne kelpê khe sîma çulxa esta vîle, sîma're berxudar ve, ho're bî hesne, ji finune délé, kuzuais û zukaise yine.

Ax bira. Waxto khe tu ama Estemol ma juvin dı Kadirga'de pia qesei kerd. Tu Koo Sur de pérodaisé Xalune mi'ré da qesei kerdéné. Ez nıka qesune to zu ve zu an çımune hu ver. Dakıle qalé Zarifa Xanım u Alişer kerdéné. Ez

nika na şoarune Zarifa Xanim u Alişer sevéta perodaiskaruné Dersi adn wendén.

Zarifê

Bezna hu derga baria, tî vana riê hu, jî asm û roza
Lewe Alişer de şirina dêlal û pak û qimmeta
Nê vana ez, vana ma ime,
Çinêvêia Kurdistan ia Zarifa
Ekhe kote'ra raê tî vana maina rextkerdia zerda
Çe ho de cōanîka, teverde jî mordemeka
Nermo ilvan sano dormê sarê hu
Pişto giredo mia ho'ra
duzmê qêrqêşûnû esto sêrê şênê hu ser
nûa bîrnena raa cêndermunê tîrku Zarifa
cengavera coamerdu'ra jedê çekh erzena
nisanê cena nana pa pêe kemeru'ra
mêriki lewêe daê de tîm biê jî tâyrû
Axaê Kocgiri wuairê mal u milki ê
Dewûji vêrê çeverê bonûne yîne de nalênê
Halê kîrmancû vêsno zeria aâ bêlê
Lawukî vatene, bervênê, çîmu'ra hierşi amenê
Çeke hu guret şîê Dersim pêrodaisê çereni ça nê verda
Cōkaro sarê hu da seveta xelaşiana Kîrmancu
Pers me kerene kewrau, yîne rew sarê hu berd roth tîrkû
Yîne sarê kewraune hu birnai eve bîraku
Qewul nê kerd Zarifa wuastena Miste Khorî
çekhe çarnê'ra zagone yî ser
Eve çereni roê hu da, raa pêrodaiskaria ho de
Vatene, Ma bî mîrimê khê sarê yine ma vind kêrê
Xainu, çîme wêsanu welate ma viran û talan kerd
Kewrai eve destê kêwrau amei kistene
Ma'ra nê verdai Mordeme rindi, têde pia bedri qirkerdi
Mîstê Khorî vêsna qedena Kocgiri, sîrê ard Dersim ser de
Gîle kou'ra hona mendi vi perodaiskari cōkaro, tersonik tersai
Zarifa Xanîm, ma yî derdu qeitan hu vira nê keme
Nika, domonê ma, ma vera silav danê cengaveria sima.

Zarife

Cengawewera azādiā ma viê Zarifa
Gêganê jî Ğezala, gêganê jî şerra
Raā azādiā welate ma 'de can û dil viê
Uste'ra hu ser, çek gire dai sevata welati
Pêrodaisê Zarifa Xanim xof est zêrê dîsmeni

Delalê zêrê ma de çef û wess biê
Esq û khûlûnê welat'ra nê wess biê
Adir bê vêsno çe mordemunê xıravınu
Xainu nê wuast khe a bi vino murode hu
Dormê Dersîmî çaralî guretî vî
Welatê ma tola kerd, pê deste ma nê guret Kîrmancu
Kurdistan kerdî vî xan û xîravê, zu Dersim mendi vî
Khêla pêene de juyina pêrodaisî nê mendî vi
Delalê vatene, koê Dersimî ma're çe o
Namê Kîrmancu qê vindî nê beno
Hata khe zu kîrmanc riê na dina de bî mano
Avdila pasai vatî vi na sene coanika
Rayver çıxaşî zernu wuazena ez dan to
Tu ho ra su mî're sarê yîne bia
Zeynelî sarê yîne cî'ra kerdi
Dîsmenu çef ra deste hu hênê kerdi,

Alişer vano

Ma vame, na çî juina, na sênê braia nêa nena
Tîrkû her çîê ma gureto, hale ma hêşiria
Çengê tîrku de mîletê ma qîr bi qedia
Vêsan û têsan vîme Çeûne ma de sorxaz çine vî
Her ça de yîne ma kerdime herrê bari, niştro ma ser
Nê wuazene qê poşta ma'ra endi bêrêne wuar
Ala rêe niadênê dûlgerinê binû de derd û ciran
Bînê lîngûne tîrkude kess nê mendo na dina de ma'ra qêeri
Ju ma bime bomm, ma boa hêrêniê gureta çik a?
Bêrene têde pia juvime ra'urjîme lingune hu ser
Ma khe ewrû sarê nê werda hu ser çek nê gûret destê ho
Meste têdê Kîrmancû dina'ra darinê wê, bene vindi sonê
Kîrmanc cûtîr coamerdia hu cirtê kerdene osneno'ra dina
Ma kî hen juvime, mufrêzê tîrku ma ver hen vozdanê sone
Sîma rînd şehr bî kerene, mufreze tîrku kamo ma kami me?
Va mordem bî mîro nê mano bê welat
Endi beso zîlmo khe tîrku ardo sarê ma serdê
Tîrki ho ho're vane "Kîrmancî herrê maê"
Ma nê wuzeme riê tîrku bi vinime welate ho de
Domone ma tîrku ju hessu û vergu vinene
Tîrki jî hessu her çî wene sero ki mija hu kene
Vane Kîrmancî mordem niê, va têde pia bî mîre,
Ma gurêeme, pozeme amê ver,
Tîrki eve zor destê ma'ra cênê bênê
Xêrê çekune gîranu'ra biê cengaver

Yiyê khe verva taburune lazû danê pêrô, bêne wuairê xêri
Yiyê khe çeune ho'de nisene ro, mordem niê, tuairê nê benê
Dîsmen pê hale ma huyno
Ma Kongre mongre tuha ki nê wuazeme,
Pôšta ma nê nîsê, Pôšta ma'ra bêre wuar, ma're nê ve bar
Zavîtûne yîne astike ma vîleşnai ro, astike ma koti qêdênâf
Ma zoneme her çiyê na welati pasai wenê
Coka serê welate ma mîz û dumanê vorê gureto
Çekê maê girşi khe destê ma de bî vîenê
Kess tîrkû'ra nê tersene
Bêguman dewlete dulgeri hevaltiya Kongra kene
Mufreze tîrku Kirmancu qîrkene, kîsene
Dulgeri tei nê niadanê nê vinene
Fîrna wendiskarune ma qonax û taxtû de hewa ra wa
Yiyê khe hevaltiya Kongra kenê bê bextiê kenê
Ma zoneme dismeno tîrk baqîl o, hilekâr o
Pôšta wendiskarune ma wess tîmar keno
Hata khe kare hu xelesna, qedena berd ser
Dîsmen Pôšta wendiskarune ma tîmar keno
Yiyê khe raştia welati hona fam nê kene
Ma khe ju vime, beme wuairê karê welate hu
Ma vane endi zîmîston bessu,
va zîmîston şerro endi usari me vîndo bero.

Pênia kare Miste Khori qirkerdena ma wa

Bêrenê ewru roza pêrodaisa
Berene bine ala Kirmancu
Teslim bianê merdena
Pênia kare Miste Khori qirkerdena ma wa
Eve juina ma raştia ma gam est vê şîê
Tîrki kamiê khe ma sero bi ve qomutan
Misto Khor nê wuazeno kess yî'ra avê şero
Bomu, xeğu eve taxtu xapneno
Kurdistan khe çine vi ez taxt se bi kerine
Yine eve risvet juina ma kerdê xiravê
Ne wuazeme khe Çhime vêsani sero ma'ro bi vê bela
Riyê yine ra welate qîr bi qêdia, daria we vêsania'ra
Welat khe azad ne vi ez taxt se bi kerine
Ma nika, seveta domonune hu halenu vîrazeme
Name mî Alişer o, verva dîsmeni de perodaiskar o çerro
Rozune xelas û azad biyana welate ma moron

Bêse nê kerdene khe rau'ra şêrênê

Yî maê ma ki ağa û pasaê ma bî
Şî hu roth Mîstê Khori, gînai waro peide qîneser mendi
Şî bi hêşir û berdeştiê Mîste Khori
Welat de her roz gonîa şaê rişina hardî serde
Were yîne de werdêna dewlête wess vîê
Nê la lao Hesen Xeiri, na Anqera to're çixaş bia şirenê
Sima qê nê hesnêne, çikenîa Qoçgiri
Sima qê nê vînenê Qoçgiri vêsno, qêdeno
Qoçgiri naleno, çikeno bîne boa ğezalbondî'ra
Mîsto Khor sîma ra vano," ez jarru sero sond won
Bêrêne ma ve braîe zu vîme,"
Fîrsat khe koth'ra Mîste Khori dest, sîma'a kess wess nê verdano
Ma sondê Tîrku'ra qê bawer nê kemê
Yîne çîmunê ho sayno nezelo welate ma Kîrmancû
Dewleta tîrku dêwê ma vêsnaî, mîlete ma qîrkerd, welate ma kerd viranê
Ma vêsan û têsan û rutrupal mendime zere gemu de
Vass çîne vî khe çel û çûkê ma ho ho re borene
Zav û jeçê ma bîne vorê, torgê siliê de mend
Serd'ra bê nê weşi, lingê hu bîvî kung
Bêsêe nê kerdene khe rau'ra şêrêne
Mordemi berdî dai kîstennê seferbeglia Ali Osmani de
Yîye peide mendi têdê pia berdî qîrkerdî qedenai
Dayîku bêse nê kerd bîs xelesnê domonune qîskheku
Ma zonê me khe zavutune Nurettin Pasai,
Zulm û zordariê ardê sarêe ma serdê
Mordeme dirvetîni şaset kerdî, têdê ne weşî berdî qîr kerdî.
Nê la lao eve sondê pasaune tîrkû qê hu me xapnê

Mezelûne Pi û Khalkûne hu bî arene çîmune hu ver."

BARA SIMA TEDİNE KOSAVİE ADIR VO

Dr Ali KILIÇ, Paris 13 04 2010